

Jaarverslag 2024

Kunst,
weten-
schap &
idealen

TEYLERS
museum

OU D S T E ★
★ M U S E U M
VAN ★ N E D E R L A N D

Inhoudsopgave

Voorwoord P6

Verslag van de raad van toezicht P13

Partners en begunstigers P17

Publiek P20

Tentoonstellingen P26

Bezoekcijfers 2024 P34

Educatie P35

Diversiteit & inclusie P39

Kunst en Wetenschap P44

Collectiebeheer-
en behoud P45

Onderzoek P50

Aanwinsten P53

Samenwerking
en Kennisdeling P57

Symposia P60

Bedrijfsvoering P61

Financieel verslag P68

Toelichting op de
Jaarrekening 2024 P69

Samenvatting
Jaarrekening 2024 P71

Bijlagen P72

Subsidiënten en
begunstigers 2024 P73

Aanwinsten P76

Bruiklenen P78

Stichtingen P79

Belangrijkste cijfers 2024

171.630
bezoekers

28.203

deelnemers
publieksactivi-
teiten (incl.
onderwijs)

110
aanwinsten

€ 4.210.231
mediawaarde

198

collega's

in vaste dienst, als
vrijwilliger, stagiair of
op tijdelijke basis

28.856

volgers op Instagram

Inleiding

Teylers Museum is vernoemd naar Pieter Teyler (1702-1778), een vermogende Haarlemse zijdehandelaar, bankier en ondernemer. Als man van de Verlichting vond hij dat iedereen recht heeft op een gelukkig leven. Armenzorg, onderwijs en de beoefening van kunst en wetenschap hadden zijn grote belangstelling. In zijn testament bepaalde hij dat zijn vermogen moest worden ondergebracht in een stichting die zijn idealen zou voortzetten.

De maatschappelijke betekenis van Teylers idealen is dus niet te onderschatten. Tegelijkertijd moeten we ook de schaduwzijden benoemen. In de 18de eeuw speelde slavernij een grote rol in de Nederlandse economie. Uit de bewaard gebleven boekhouding van Pieter Teyler blijkt dat ook een deel van zijn investeringen gerelateerd is aan slavernij.

De vanuit het testament opgerichte stichting werd bestuurd door vijf vrienden van Pieter Teyler. Zij gaven vorm aan zijn idealen en hieruit ontstond Teylers Museum. De Ovale Zaal opende in 1784 zijn deuren.

Teylers Museum is daarmee het oudste museum van Nederland, met een unieke collectie. Fossielen, instrumenten, boeken, munten, prenten en tekeningen: hier werden kunst en wetenschap gestimuleerd, de aarde, het heelal en het leven in kaart gebracht en nieuwe ontdekkingen gedaan.

In de loop van de 19de en 20ste eeuw werden nieuwe ruimten aan de Ovale Zaal toegevoegd voor alle activiteiten en om de groeiende collecties te bergen. Tegelijk bleven de bestaande zalen met hun inrichting onveranderd. Voor hedendaagse bezoekers is het alsof zij een tijdreis maken. Teylers was én is een plek om je eindeloos te verwonderen. In mei 2017 werd het gerestaureerde Lorentz Lab geopend, de plek waar Nobelprijswinnaar Lorentz bijna twintig jaar werkte. Eind 2021 opende het voormalige woonhuis van Teyler als onderdeel van het museum weer voor publiek.

Collecties en gebouw vormen samen een unieke erfenis uit de Verlichting, waarmee we vragen van nu kunnen duiden vanuit het verleden, en waarbij kunst en wetenschap hand in hand met elkaar gaan.

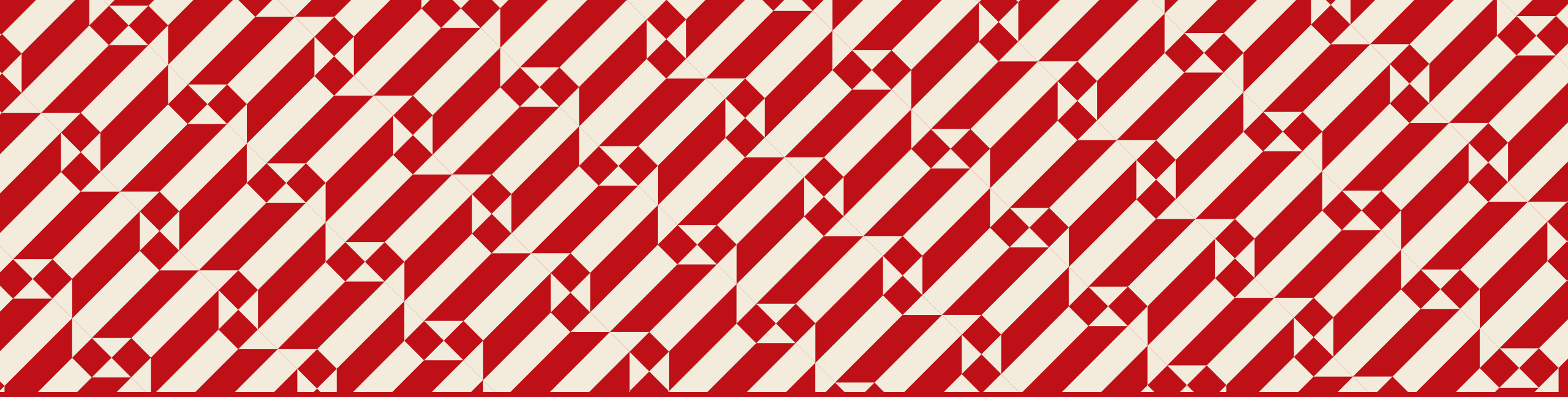

Missie

Teylers Museum komt voort uit Verlichtings-idealisme en kent een lange geschiedenis als eigentijds laboratorium voor wetenschap en kunst. Dit heeft het tot een museum gemaakt waar nieuwsgierigheid en kritisch denken centraal staan. In het historische gebouw komen wetenschap en kunst bij elkaar en leggen we de verbinding tussen verleden en heden. We bieden verrassende ervaringen en inzichten. Onze missie luidt dan ook:

We verruimen je blik en vergroten je wereld.

Voorwoord

Voorwoord

De Grote Illusie

Rianne: 'Fantastische tentoonstelling, ga deze echt zien!'

Kris @Gerda: 'Kijk Gerda mooie tentoonstelling in Haarlem.'

Gerda @Kris: 'Leuke tip!'

Jolanda @René: 'Zullen we hierheen?'

René @Jolanda: 'Goed plan!'

Deze en vele andere reacties ontvingen we op onze onlinemediakanalen over *De Grote Illusie - 200 jaar Virtual Realities*. Deze tentoonstelling dook de 19de eeuw in, een tijd vol spectaculaire optische illusies. Met een geslaagde mix van geschiedenis, beleving en een link met de actualiteit, zoals deepfakes, trok deze expositie al onze doelgroepen, jong en oud. Het was onderdeel van onze zoektocht naar hoe we ook voor jongere generaties relevant blijven. *De Grote Illusie* trok 105.000 bezoekers, 35% meer dan verwacht. Een succes, zoals de conservator opmerkte tegen haar zonen bij een wedstrijd van het Nederlands elftal in de Johan Cruijff ArenA: 'Twee keer dit stadion naar onze tentoonstelling!' Het lukt als museummedewerker niet vaak om je pubers stil te krijgen...

Yalla Yalla!

Ook bij *Yalla Yalla! Zie je in Egypte* zochten we naar verbinding met de hedendaagse actualiteit. Hoe brengen we het werk van de onbekende 19de-eeuwse kunstenaar Willem de Famars Testas tot leven? In plaats van een klassieke opstelling, dompelden we bezoekers onder in Egypte, met de Egyptisch-Nederlandse *Oogappels*-acteur Sabri Saad El-Hamus als gids in een theatrale 'podwalk'; een compleet nieuw tentoonstellingsformat. We zijn trots op het resultaat en de reacties in ons gastenboek waren laaiend enthousiast. Binnen het activiteitenprogramma *Een Ander Perspectief* deelden twee Egyptische Nederlanders hun blik op het huidige Egypte. Daarmee werd *Yalla Yalla!* nog persoonlijker.

Vier de Zomer

Het vrolijke activiteitenprogramma *Vier de Zomer in Teylers* stond in het teken van de door Naturalis opgegraven triceratops. Het grootste exemplaar van een kudde van vijf werd opgebouwd in de Bibliotheek Zuid-Kennemerland. In het museum zelf veranderde de Gehoorzaal in een expeditiegebied, met een 3D-geprinte triceratopskop en -botten en echte tanden. Familierondleidingen in de Fossilenzalen maakten de ervaring compleet. Het was een samenwerking die naar meer smaakte. →

In De Grote Illusie - 200 jaar Virtual Realities kwam de collectie tot leven in grote projecties

Yalla Yalla! Zie je in Egypte: op reis door het Egypte van de 19de eeuw en van nu

Heemskerck

Nog zo'n fantastische samenwerking was die met het Frans Hals Museum en Stedelijk Museum Alkmaar bij *Maarten van Heemskerck*, de eerste overzichtstentoonstelling van deze succesvolle 16de-eeuwse Haarlemse kunstenaar. Zijn vroege schilderijen waren in het Frans Hals te zien, zijn reis naar Italië en invloed daarop in Alkmaar en zijn prenten bij ons. Heemskerck begreep als geen ander de kracht van (reproduceerbare) prentkunst en wist zo zijn faam te verspreiden. We maakten zijn toch complexe kunst toegankelijk met heldere teksten, in een expositie die volgens *De Groene Amsterdammer* 'misschien wel de kern van de hele tentoonstelling' was. NRC plaatste *Heemskerck* in de top 10 van beste tentoonstellingen van 2024.

Succesvol jaar

Met al deze tentoonstellingen en activiteiten werd 2024 ons op-een-na succesvolste jaar ooit. We ontvingen 171.630 bezoekers, slechts 3.500 minder dan in 2018, het jaar met de tentoonstelling *Leonardo da Vinci*. De tentoonstellingen kregen een 8- van bezoekers en het museum zelf maar liefst een 8,5. We hebben met zijn allen hard gewerkt om dit voor elkaar te krijgen en zijn bijzonder trots op het resultaat. →

Maarten van Heemskerck: een tentoonstelling in drie musea

Nieuwe bezoekers

Op de vloer zien we dat we steeds vaker nieuwe, jongere doelgroepen bereiken. *De Grote Illusie* trok veel gezinnen met jonge kinderen. Interessant was de periode waarin *Yalla Yalla!* en *Maarten van Heemskerck* tegelijk te zien waren. *Heemskerck* trok vooral de klassieke museumbezoeker, *Yalla Yalla!* een - op het gezicht - vaak wat jonger en diverser publiek. Dat we er aardig in slagen jongere bezoekers te trekken, komt mogelijk omdat deze generatie digital natives authentieke belevingen zoekt. Een mooi voorbeeld was onze tweede plaats op #MuseumTok (TikTok) als 'te bezoeken museum in Nederland', na Corpus in Leiden. Het oudste museum van Nederland een authentieke beleving? Geef ze eens ongelijk!

Diversiteit & inclusie

Onze tentoonstellingen en activiteiten worden mede bepaald door ons beleid rond diversiteit & inclusie (d&i). Onze coördinator d&i stelde begin 2024 een visiedocument en een actieplan d&i op. Dit beleid strekt zich uit van tentoonstellingen en activiteiten tot een meerstemmiger organisatie en bredere samenwerkingspartners. Zo werkten we voor *Yalla Yalla!* samen met de Egyptisch-Nederlandse gemeenschap in Haarlem. →

Zo'n 70 mensen dansten de Zikr met Sabri Saad El-Hamus op het plein van de Bibliotheek Haarlem Centrum

Digitalisering

Naast in fysiek bezoek investeren we in digitale betrokkenheid. Dit verslag lees je op onze sprankelende nieuwe website, die we ontwikkelden vanuit het museumplatform: een samenwerking tussen musea, waaronder het Frans Hals Museum. Elk museum krijgt een eigen website, met een eigen look en feel, maar met dezelfde achterliggende techniek. Het doel: meer website voor minder geld. Onze collectie is nu ook veel beter online te raadplegen, mede dankzij de overstap naar een online collectieregistratieprogramma. Ook werd de website *Vind het uit!* gelanceerd, gemaakt met en voor jongeren. Daarnaast ontwikkelden we een gebruiksvriendelijk kassasysteem en bereidden de migratie naar Microsoft 365 voor. We hebben bij dit alles aandacht voor digitale veiligheid en data-eigendom, zeker gezien de grote geopolitieke onrust.

Een volle zaal bij het symposium in samenwerking met het Rathenau Instituut

Restauraties en verduurzaming

Diverse restauraties en verduurzamingsprojecten gingen van start zoals het in oude glorie herstellen van het Munten- en Penningenkabinet en de Sterrenwacht, inclusief de opgang daarnaartoe. De Tweede Schilderijenzaal werd verduurzaamd met wand- en vloerisolatie, vloerverwarming en een gigantisch nieuw daklicht. Ons doel bij de verduurzaming van het museum: in 2040 van het gas af en 93% CO2-reductie ten opzichte van 1990. →

De originele plafondschildering van het Munten- en Penningenkabinet wordt teruggebracht

En nog veel meer...

Voor en achter de schermen gebeurde nog veel meer. Van symposia met het Rathenau Instituut tot de Spaarnelezing met de Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen. Van het schoonmaken van instrumenten en vitrines tot de aankoop van nieuwe kunst. Van Vrienden- en donateursbijeenkomsten tot het gastvrij en veilig ontvangen van onze bezoekers. Van het runnen van de winkel tot het verwelkomen van schoolklassen. Het is te veel om op te noemen, maar ik wil alle collega's enorm bedanken voor hun inzet!

Nieuw beleid 2025-2028

Tot slot. In 2024 formuleerden we onze nieuwe missie – ‘We verruimen je blik en vergroten je wereld’ – en onze kernwaarden: oorspronkelijk, nieuwsgierig, actueel, gastvrij en verrassend. Bij alles wat we doen zijn beide leidend. Ze vormen ook de basis voor ons nieuwe meerjarenbeleid en ik nodig je graag uit om daar meer over te lezen in ons *Activiteitenplan 2025-2028*.

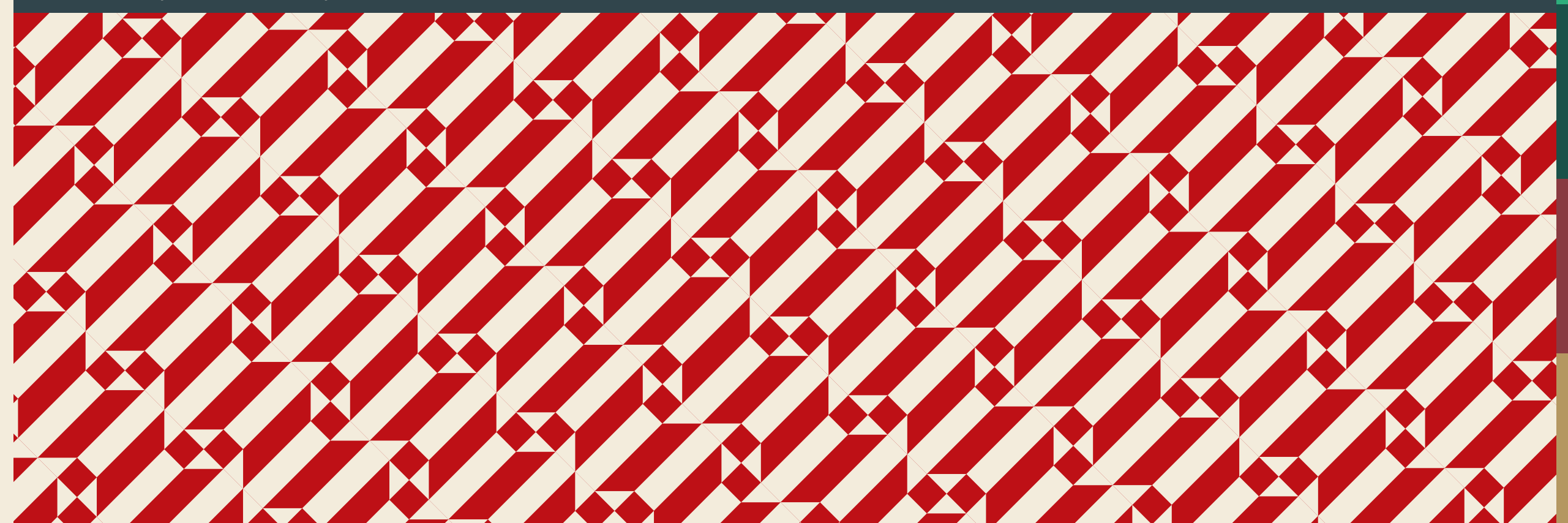
2025

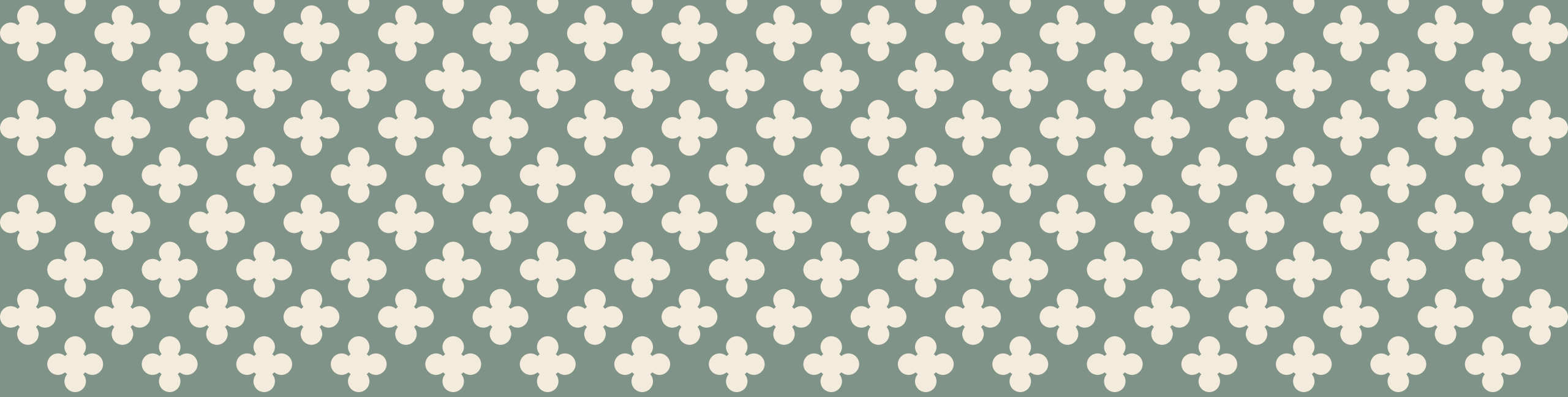
2025 belooft een prachtig jaar te worden, met onder andere de hedendaagsekunsttentoonstelling *Kosmos* en in oktober de blockbuster *De mannen van Michelangelo*. Ik kijk ernaar uit!

Marc de Beyer
Algemeen directeur

Marc de Beyer, directeur Teylers Museum

Verslag van de raad van toezicht

Teylers Museum beweegt zich omhoog naar – weer – een hoogtepunt in zijn lange bestaan. 2024 was het jaar met het een-na-hoogste aantal bezoekers ooit in de geschiedenis van ons museum. We hadden een fantastische wetenschappelijke tentoonstelling met *De Grote Illusie*. Het wetenschapsteam en iedereen die bij de tentoonstelling betrokken was, had zichzelf overtroffen met een spectaculaire inrichting en opstelling. Het onderwerp was dankzij online media en fake news weer heel actueel! Van heel veel Haagse collega's kreeg ik een foto toegestuurd met hun 'afgehakte' hoofd op een schaal.

Ook vanuit het kunstteam ontstond een prachtige tentoonstelling. *Yalla Yalla! Zie je in Egypte* had een minstens zo actueel thema, en ik heb zelf geen tentoonstelling meegemaakt die een meer persoonlijk karakter in zich had. Heel bijzonder. Daarnaast blijven de bezoekers ook komen voor ons mooie museum zelf, met die unieke combinatie van geschiedenis, gebouw en collecties. Geen wonder dat we zulke hoge bezoekersaantallen halen. →

Jorrit Kelder

Lid
(15-06-2021 / 15-06-2025)

Visiting research fellow Centre for the Study of Manuscript Cultures Universität Hamburg

Stan Kaatee

Voorzitter
(17-03-2020 / 16-03-2024)

Directeur-generaal Werk
Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid
Bestuurslid Janna Bosselaarfonds

Claasje Quadekker

Lid
(14-03-2019 / 13-03-2027)

Rector-bestuurder
Lyceum Sancta Maria Haarlem

Sjoerd Verduyn Lunel

Namens Teylers Stichting
(01-01-2024 / 31-12-2027)

Director Research ASML
Hoogleraar Wiskunde Universiteit Utrecht
Lid Bestuur Teylers Stichting, Voorzitter
Stichting Hendriks Van Marum,
Penningmeester Stichting Computer
Algebra Nederland, Lid Bestuur Stichting
Econophysics, Lid Supervisory Council
Holland High Tech, Lid Wiskunderaad

Frederike van Citters-van de Grampel

Namens Teylers Stichting
(28-11-2022 / 27-11-2026)

Directeur en penningmeester
Teylers Stichting

Caroline Visser

Penningmeester
(14-03-2019 / 13-03-2027)

Vicevoorzitter raad van bestuur NWO
Vicevoorzitter raad van toezicht Stichting
Ark Rewilding, Lid raad van toezicht
Stichting European Open Rivers Programme,
Bestuurslid Stichting Albron, Bestuurslid
Stichting Space Campus

Het hoge bezoekersaantal is mooi en draagt bij aan een financieel gezonde toekomst van het museum. Maar er zijn ook nadelen. Het stelt hogere eisen aan het onderhoud en het levert een hogere werk-drukervaring bij de medewerkers. Hierover is de raad van toezicht regelmatig in gesprek met de directie. In *Het grote verhaal van Teylers* zijn de toekomstplannen van het museum vormgegeven en de raad volgt deze ontwikkelingen op de voet. In 2024 zijn de voorbereidingen getroffen voor de eerste fase, waarbij een multifunctioneel inzetbare tentoonstellingszaal gecreëerd gaat worden uit het Prentenkabinet. Hierbij worden tevens de duurzaamheid, klimatologische omstandigheden, toegankelijkheid en de brand- en inbraakbeveiliging sterk verbeterd. Bij deze verbeteringen gaan we zorgvuldig te werk. Het museum moet relevant blijven in de toekomst, maar cruciaal daarbij is het behoud en beheer van het verleden.

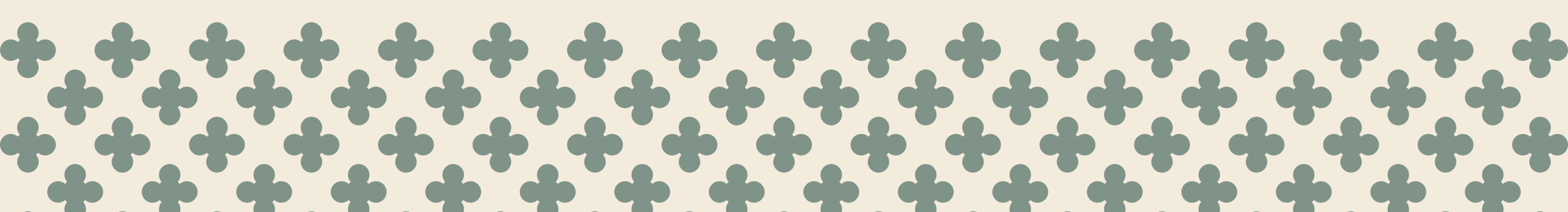
Vanuit dit beheer van het verleden was het voor de raad een bijzonder moment om de Teylers Penning (onze hoogste onderscheiding!) uit te mogen reiken aan Carel van Tuyl. Zijn decennialange inzet voor Teylers Museum, ook in zijn periode als hoofdconservator Prenten en Tekeningen bij het Louvre, heeft hiermee de bekroning gekregen die het verdient. →

De raad heeft afgelopen jaar ook volop geparticipeerd in de visitatie onder leiding van Ton Rombouts, die is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van OCW. We waren blij met het eindrapport van de commissie. De aanbeveling dat – ook – de raad moet werken aan haar diversiteit, zal in 2025 verder uitgevoerd worden.

De raad is in 2024 niet van samenstelling veranderd en viermaal fysiek bijeengekomen. De voorzitter spreekt maandelijks met de directeur over de gang van zaken. Jaarverslag (voorzien van goedkeurende accountantsverklaring) en begroting zijn beide goedgekeurd. Hierover voert de penningmeester in de raad regelmatig overleg met de directie. Daarnaast voert de voorzitter jaarlijks een gesprek met de ondernemingsraad, ook dat is in 2024 gebeurd. De geplande jaarlijkse zelfevaluatie is door omstandigheden uitgesteld naar begin 2025.

Tot slot is de raad in 2024 ook samengekomen met de directeuren van Teylers Stichting en het bestuur van Teylers Museum Vrienden Fonds. Dit samenzijn vond plaats in de regentenkamer van Teylers Hofje. Een passender plek was niet denkbaar om deze traditie vol te blijven houden!

Stan Kaatee
Voorzitter

Partners en begunstigers

In 2024 organiseerden we verschillende evenementen voor de meer dan 1.500 Vrienden en donateurs van het museum. Voor onze geefkringen waren er bijeenkomsten met onder meer een private view voor alle Vrienden in maart over de totstandkoming van de tentoonstelling *De Grote Illusie* door de hoofdconservator Wetenschap en de tentoonstellingsontwerper. Hierbij waren 192 Vrienden aanwezig.

In onze ambitie om onze Vrienden en donateurs te verjongen, vond in februari een wervingsavond plaats: een kennismaking met Teylers. Onze 22 gasten werden meegenomen langs routes en ruimtes die normaal niet open zijn voor publiek. Conservatoren vertelden over de geschiedenis van het museum en over de bijzondere ruimten. Uitgangspunt is het creëren van een ‘community’ – een groep schenkers in de leeftijd van ongeveer 35 tot 50 jaar – die samen van kunst wil genieten en leren en die Teylers Museum een warm hart toedraagt. De kringleden treffen elkaar tweemaal per jaar voor een inhoudelijk event. Tijdens het jaardiner bepalen zij naar welk Teylers Museum-project de jaaropbrengst van hun gezamenlijke gift gaat.

In april was er voor de leden van de Lorentz- en Wybrand Hendriks Kring een typisch Teylers Museum-programma met zowel aandacht voor beeldende kunst als wetenschap. De tentoonstelling *De mannen van Michelangelo*, de historische 19de-eeuwse geluidsdragers en het ontstaan en de verspreiding van rassentheorie in de Verlichting kwamen aan bod.

14 donateurs genoten in april van de jaarlijkse Kunstbeschouwing (voor donateurs vanaf Sterrenwachters-schenkingsniveau die tien jaar of langer aan het museum verbonden zijn). Kunstbeschouwingen zijn een typisch 18de-eeuwse traditie en tonen een dwarsdoorsnede van de collectie aan de hand van een thema.

Eind mei vond de jaarlijkse Vriendenavond plaats met 162 Vrienden. Dit was de tweede editie van een Vriendenavond met speeddates met medewerkers van Teylers Museum en minicolleges, onder andere over aanwinsten van het museum.

In september vond de Vriendenexcursie plaats, dit keer naar Leiden. Veertig Vrienden bezochten Rijksmuseum Boerhaave, het Rijksmuseum van Oudheden en de Oude Sterrenwacht Leiden. De middag sloot af met een borrel bij de oudste botanische tuin van Nederland: de Hortus Botanicus van Leiden.

In oktober was de tweede wervingsavond van 2024 voor Teylers Circle, met 28 gasten. Zij kregen een uniek kijkje achter de schermen bij de tentoonstelling *Yalla Yalla! Zie je in Egypte*.

Tijdens de jaarlijkse Sterrenwachtbijeenkomst (voor de Sterrenwacht-, Wybrand Hendriks-, Lorentz en Pieter Teyler Kring) in november waren er twee minicolleges in de Geheerzaal over de relatie tussen kunst en wetenschap en live demonstraties van de Grote Elektriseermachine.

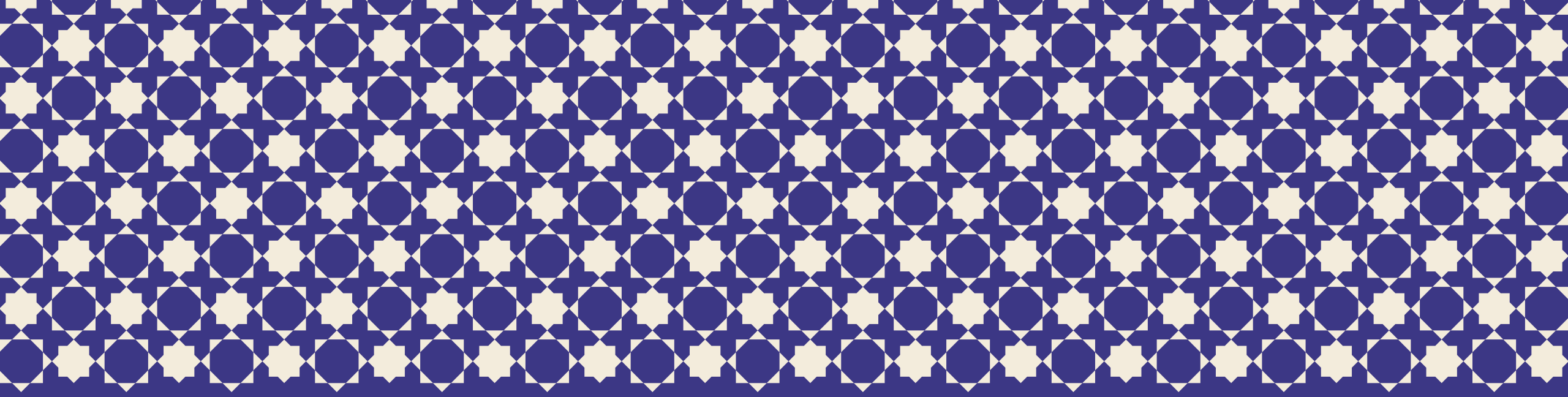
192 Vrienden bezochten de private view van *De Grote Illusie*

Een uitleg van de Grote Elektriseermachine aan de Sterrenwacht

Elisa Pesapane en Dirk van Delft spraken over de verbinding tussen kunst en wetenschap

Publiek

Publieksreacties

'Als half-Nederlandse en half-Egyptische was ik heel erg geraakt door hoe dit verhaal is neergezet, heel knap!'

– Reactie in het gastenboek over *Yalla Yalla!*

'Terug hier na veertig jaar. Zo'n speeltuin voor het oog en het hart is het gebleven. Pakkend!'

– Reactie uit het gastenboek

'Geweldige, verrassende en vrolijke tentoonstelling!'

– Reactie over *De Grote Illusie* uit het publieksonderzoek

'Ik wil Teylers Museum complimenteren met het aangaan van dit experiment. Het levert echt meer op dan alleen de werken naast elkaar met enige tekst in een zaal. Alles wat kan bijdragen om onze blik over anderen te verruimen is heel welkom in deze tijd waarin anderen juist weer gereduceerd worden tot vijanden, tegenstanders, gelukszoekers en erger.'

– Uit een e-mail van een Vriend van Teylers over *Yalla Yalla!*

Opnieuw heeft Teylers Museum meer bezoekers ontvangen dan verwacht. Opvallend is dat er een groei over het hele jaar te zien is. Dat duidt erop dat men het oudste museum van Nederland steeds beter weet te vinden en dat bezoekers ook steeds vaker komen voor het unieke gebouw en de collecties in plaats van enkel voor een tentoonstelling.

Publieksonderzoek

Opnieuw was de bezoekerswaardering voor het museum hoog. Bezoekers van *De Grote Illusie*, *Vier de zomer in Teylers* en *Yalla Yalla! Zie je in Egypte* waardeerden het museum met een 8,5.

De gemiddelde leeftijd van de bezoekers is net als bij veel andere musea relatief hoog als we kijken naar de resultaten van ons publieksonderzoek. Maar dat geeft ook een vertekend beeld, want jongere bezoekers zijn duidelijk minder geneigd tot het invullen van publieksonderzoeken. Op de museumvloer is duidelijk te zien dat het aandeel twintigers, dertigers en veertigers toeneemt. Op basis van visuele observatie is het aannemelijk dat *Yalla Yalla!* met enige regelmaat bezoekers met een bi-culturele achtergrond trok. In de zomer lag de gemiddelde leeftijd lager dan tijdens *De Grote Illusie* en *Yalla Yalla!* Onze bezoekers komen vooral uit Haarlem, Amsterdam en de rest van Noord-Holland. →

De Grote Illusie werd goed bezocht door gezinnen

Persona's

Al bijna drie jaar organiseren we tentoonstellingen en activiteiten voor Maurits, Floor en Nikkie. Dit zijn persona's gebaseerd op het Mentalitymodel van Motivaction. Het werken met deze persona's voor ogen is inmiddels voor een groot deel van de collega's gemeengoed. De programmering van 2024 was opnieuw mooi afgestemd op onze doelgroepen: *De Grote Illusie* richtte zich op alle persona's, in de zomer lag de nadruk op 'opwaarts mobiel' Nikkie en *Yalla Yalla!* sprak voornamelijk 'kosmopoliet/postmaterialist' Floor en 'nieuwe conservatief' Maurits aan. Onderzoek door Motivaction liet zien dat er het afgelopen jaar meer Nikkies naar Teylers kwamen; niet alleen in de zomer, maar juist ook in de rest van het jaar. Ook in verhouding tot andere musea in Nederland ligt het percentage Nikkies gemiddeld hoger. In haar slipstream kwamen in de zomer ook meer 'moderne burgers' naar Teylers dan vorig jaar: de zomercampagne lijkt ook in te spelen op de behoeften van deze groep, waar een prettig en toegankelijk bezoek centraal staat en waar de kinderen een grote rol spelen in de keuze voor een uitje.

Branding

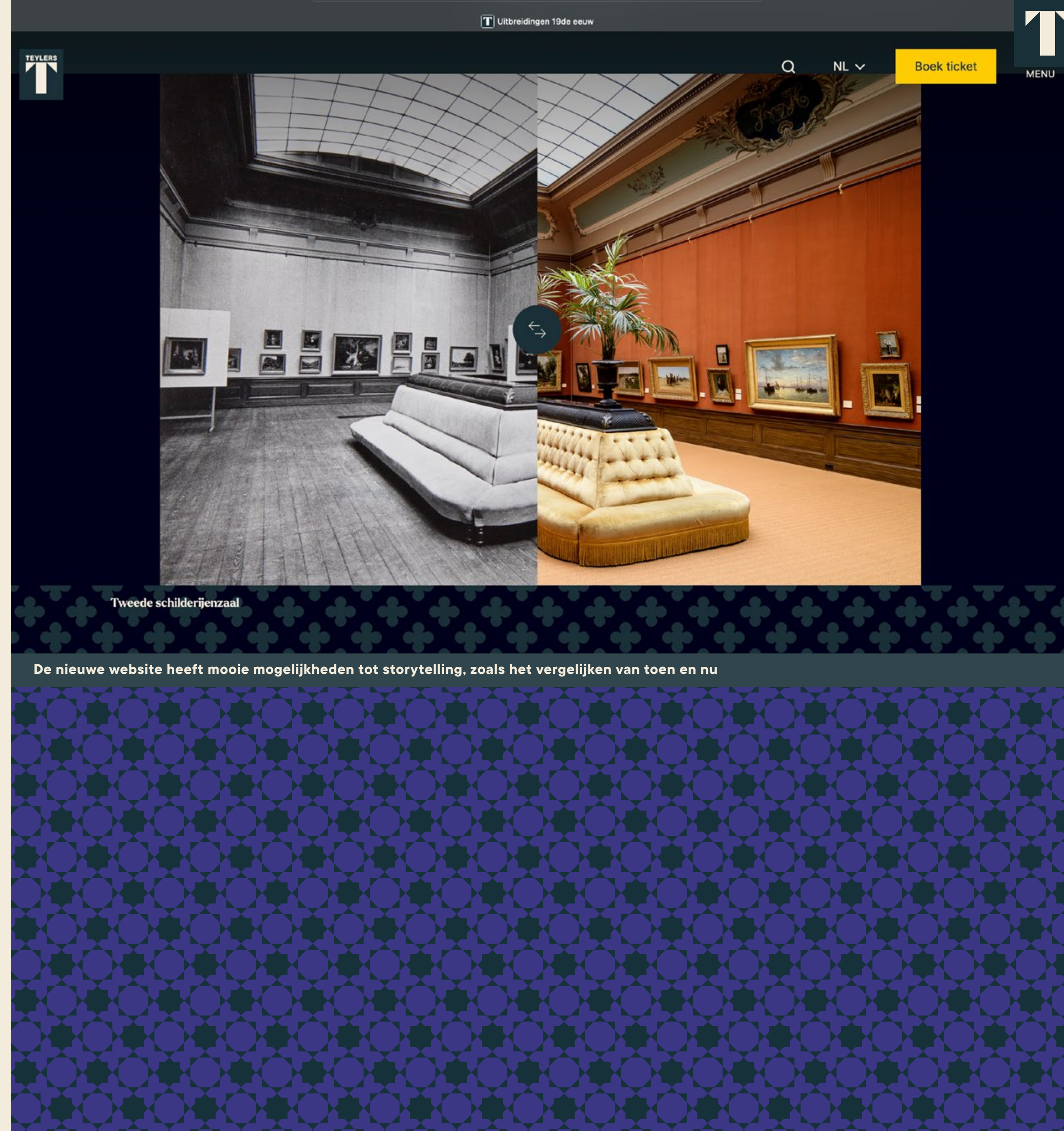
Om Teylers Museum nog beter in de markt te kunnen zetten, hebben we in 2024 samen met Sinja Bloeme een nieuwe missie vastgesteld (zie p. 5), aan onze merkstrategie gewerkt en nieuwe merkwaarden bepaald. Ook zijn we een traject gestart om elke collega met enthousiasme te laten werken vanuit deze missie en kernwaarden. →

Persona Nikkie, ontwikkeld in samenwerking met Motivaction

Website en online media

In 2024 is de nieuwe website gelanceerd. Dat hebben we in samenwerking met onder meer het Frans Hals Museum gedaan. We lieten samen een technische website ontwikkelen. Ieder museum liet vervolgens zijn eigen zichtbare 'voorkant' vormgeven. Het doel van dit 'online museumplatform' is om meer musea hierbij te laten aanhaken. De website heeft zeer goede mogelijkheden voor storytelling. Hierdoor kunnen we stappen zetten om onze verhalen te delen met een groot publiek.

We gebruiken onze online kanalen ook om nieuwe tentoonstellingen te promoten. In 2024 is de campagne rond *De Grote Illusie* het succesvolst geweest. Deze campagne heeft een buitengewoon bereik opgeleverd van ruim 2,2 miljoen personen, met maar liefst 72.762 clicks naar de website. Een vergelijkbare campagne in 2023 leverde een bereik van 796.348 personen en 19.198 clicks op. Het aantal ontvangers van de digitale nieuwsbrief is gestegen naar 17.490. In 2025 zullen we werken aan een plan voor de uitbreiding van onze e-mailmarketing en zullen we, gezien de recente ontwikkelingen rondom Meta, bepalen hoe we om willen gaan met online media. In mei 2024 zijn we gestopt met X. →

Nu te zien: voorlinden-directeur Suzanne Swarts bezoekt De Grote Illusie voor het tv-programma Nu te zien!

Pers

De media weten ons steeds beter te vinden: Teylers komt vaker langs in tv-quizen of wordt gevraagd om een mening te geven over een bepaald actueel onderwerp. De deelname van algemeen directeur Marc de Beyer aan het populaire tv-programma *Project Rembrandt* zal hier ook aan hebben bijgedragen. Alle grote kranten én Hans Klok voor het tv-programma *Sophie & Jeroen* kwamen naar *De Grote Illusie* en ook *Yalla Yalla!* deed het goed in de pers. De mediawaarde van alle free publicity-uitingen was € 4.210.231, ruim € 1,3 miljoen meer dan in 2023. Dit is ook te danken aan *Maarten van Heemskerck*, die ontzettend veel aandacht kreeg in de geschreven pers. Het was een fantastisch samenwerkingsproject met een mooi resultaat.

Marc de Beyer was in het voorjaar van 2024 te zien in het populaire tv-programma *Project Rembrandt*

Mooie media-aandacht voor Teylers Museum dit jaar

Tentoonstellingen

De Grote Illusie – 200 jaar Virtual Realities

17 februari t/m 1 september

De interactieve familietentoonstelling *De Grote Illusie - 200 jaar Virtual Realities* nam bezoekers mee terug in de 19de eeuw, naar de roots van virtual reality, augmented reality en fakes. De tentoonstellingszaal veranderde in een spiegelpaleis, waar iedereen zich kon onderdompelen in 19de-eeuwse en hedendaagse illusies. Van spiegels en toverlantaarns naar het digitale vernuft van kunstmatige intelligentie: *De Grote Illusie* liet zien dat de fascinatie voor illusies van toen niet zoveel verschilt met die van nu en dat ook de vraag 'is zien geloven?' van alle tijden is.

De Grote Illusie was de eerste tentoonstelling in Nederland op het grensvlak van wetenschap, techniek, theater en massa-entertainment en werd inhoudelijk ondersteund door een adviescommissie bestaande uit prof. dr. Frank Kessler, hoogleraar mediageschiedenis aan de Universiteit Utrecht, prof. dr. Kurt Vanhoutte, hoogleraar theaterwetenschap aan de Universiteit van Antwerpen, dr. Sabine Lenk, postdoc onderzoeker Universitat Marburg en prof. dr. Nele Wynants, onderzoeksprofessor aan de Universiteit Antwerpen. Naast objecten uit de eigen wetenschappelijke collecties kwamen bruiklenen onder meer van het Rijksmuseum, Eye Filmmuseum, de Cinemateque Française en diverse privéverzamelaars en -musea. In de publieksactiviteiten werkten we samen met Eye Filmmuseum, het Rathenau Instituut en Schuur Haarlem. *De Grote Illusie* werd bijzonder positief door de pers en het publiek ontvangen. →

aantal bruiklenen

66

aantal bezoekers
in 2024

105.747

Waarderingscijfer:

7,8

Vier de zomer in Teylers

6 juli t/m 1 september

Na het succes van 2022 en 2023, organiseerden we opnieuw *Vier de zomer in Teylers*. In plaats van een tentoonstelling voor het voetlicht te brengen, vestigen we met deze campagne juist de aandacht op het museum en de vaste collecties zelf. Dit past in onze marketingstrategie om Teylers als oudste museum van Nederland op de kaart te zetten. In de zomer deden we dat wederom op een laagdrempelige en aantrekkelijke manier met een uitgebreid activiteitenprogramma geschikt voor jong en oud en zeker voor ons persona Nikkie.

Bij *Triceratops on Tour* werkten we samen met Naturalis en de Bibliotheek Zuid-Kennemerland. In de bibliotheek werd een triceratops opgebouwd die Naturalis in de VS met nog vier andere exemplaren had opgegraven. In Teylers lag de focus op activiteiten rondom dino's en de Fossielenzalen. In de historische Gehoorzaal op de eerste verdieping, normaal gesloten voor publiek, en tijdens rondleidingen door de Fossielenzalen konden kinderen van alles ontdekken over de triceratops en zijn leefwereld. →

Daarnaast waren er ook vele andere activiteiten: van rondleidingen naar de Sterrenwacht tot handen tekenen tussen de schilderijen. Het maakte niet uit op welk moment van de dag je kwam, er was altijd iets te doen. We gebruikten de topstukentour opnieuw: in elke ruimte was een aantal collectiestukken uitgelicht en kon je in een korte, toegankelijke tekst lezen waarom dit een hoogtepunt uit de collectie is. Doel van de topstukentour was om bezoekers meer context mee te geven met de gedachte: als je het museum beter begrijpt, waardeer je het ook hoger. Dat werkte opnieuw goed: de waardering voor het museum in het algemeen was een 8,5 en 67,4% van de bezoekers gaf aan het ontstaan van Teylers Museum beter te begrijpen na hun bezoek.

We herhaalden de frisse, inclusieve marketing- en communicatiecampagne waarbij zes collega's op de campagne-uitingen stonden. *Vier de zomer* was een succes: we ontvingen maar liefst 31% meer bezoekers dan vorig jaar. →

Yalla Yalla! Zie je in Egypte

19 oktober 2024 t/m 9 februari 2025

In de experimentele, eigentijdse en grensoverstijgende tentoonstelling *Yalla Yalla! Zie je in Egypte* zette Teylers Museum het werk van de 19de-eeuwse kunstenaar Willem de Famars Testas op vernieuwende wijze centraal. Tekeningen en schilderijen van verre landen waren een geliefd onderdeel van de Europese kunst in de 19de eeuw, maar ze laten ook een bepaald stereotype beeld zien. Hoe actueel is de blik van Testas op Egypte en hoe denken wij nu over zijn beschrijvingen? Om deze vragen te beantwoorden werkten we samen met de Egyptisch-Nederlandse acteur en theatermaker Sabri Saad El-Hamus, prijswinnend podcastmaker Tjitske Mussche en theatervormgever Theun Mosk. De bezoeker ging mee op reis naar 19de-eeuws én hedendaags Egypte. Een podwalk wees hen de weg in een decor met schilderijen en tekeningen, fotografie, film en poëzie. Opvallend waren de reacties in het gastenboek: bezoekers beschreven uitgebreid hoe de tentoonstelling hen diepgeraakt had.

aantal bruiklenen
54

aantal bezoekers in 2024
30.828

Waarderingscijfer:
7,8

Pieter Teylers Huis

Vorbij de gletsjer

17 november 2023 t/m 3 maart 2024

Vorbij de gletsjer markeerde een voor het museum belangrijke vernieuwing om op een eigentijdse en intuïtieve manier context aan de historische collectie te bieden. Centraal stond spectaculaire videokunst van de Deense kunstenaar Jakob Kudsk Steensen die de kijker meevoert door een Zwitserse gletsjergrot. Negen maanden nadat hij de grot minutieus in kaart had gebracht stortte deze in. Het werk kreeg daarmee nog meer relevantie ten aanzien van de klimaatverandering. Met hedendaagse kunstinterventies tussen de historische interieurs en collecties beogen we nieuw publiek aan ons te binden, nu en in de toekomst.

Jakob Kudsk Steensen nam je mee in een Zwitserse gletsjergrot in Pieter Teylers Huis

Kunstenaar Josse Pyl bij zijn werk in het Prentenkamertje

Prentenkamertje

Vanaf 2 december

In navolging van het testament van Pieter Teyler verzamelt Teylers Museum al bijna 250 jaar eigentijdse tekeningen, om de 'levende kunst' te stimuleren. Sinds eind 2024 presenteren we twee keer per jaar hedendaagse aanwinsten in het Prentenkamertje op de eerste verdieping van Pieter Teylers Huis. Een passende plek: hier bewaarde en toonde Pieter Teyler zijn prentenverzameling. Het eerste werk dat getoond werd is *think a and THINK i THOUGHT i've thought I* van Josse Pyl (1991), aangekocht met dank aan Teylers Museum Vrienden Fonds (Aurora Sanders Zoetmulder Fonds).

Maarten van Heemskerck keek in Italië de kunst af van het prentmaken

Maarten van Heemskerck

28 september 2024 t/m 19 januari 2025

In samenwerking met het Frans Hals Museum en het Stedelijk Museum Alkmaar organiseerden we de eerste overzichtstentoonstelling ooit van de 16de-eeuwse meester Maarten van Heemskerck. Elk museum toonde – 450 jaar na zijn dood – een periode uit de fascinerende loopbaan van deze invloedrijke en succesvolle kunstenaar. Teylers liet in het Prentenkabinet een selectie zien van de mooiste prenten van Heemskerck, aangevuld met enkele tekeningen. Het museum bezit een belangrijke collectie op het gebied van 16de-eeuwse tekeningen en prenten, waaronder ook werk van Heemskerck. Bruiklenen voor deze tentoonstelling kwamen uit de collectie van het Noord-Hollands Archief en het Rijksmuseum.

Prentenkabinet

Panorama

2 maart t/m 18 augustus

In het Prentenkabinet toonden we ruim vijftig getekende panorama's uit eigen collectie. Panorama's zijn al eeuwenlang populair. Vooral tekenaars trekken er al eeuwenlang op uit om hun omgeving in panoramavorm vast te leggen. Van groot tot klein en van rechthoekig tot rond. Een vlotte schets, een gedetailleerde tekening of een verzonnen voorstelling: panorama's werden getekend in alle soorten en maten. In de tentoonstelling werd deze rijke verscheidenheid getoond aan de hand van de vraag: wat maakt een panorama tot een panorama?

De tentoonstelling liet zien dat panorama's veel verschillende vormen en maten kunnen hebben

Boekenkabinet

De wereld ten toon: de atlassen van Blaeu

6 oktober 2023 t/m 25 februari 2024

De wereld- en stedenatlassen van de firma Blaeu behoren tot de topstukken uit de bibliotheek van Teylers Museum. Vader en zoon Blaeu publiceerden onder andere de Atlas Maior en het Tooneel der Steden van Koning's Nederlanden. Luxueus, sierlijk en bijzonder kostbaar – de Blaeu-atlassen zijn, 350 jaar na hun uitgave, wereldberoemd. Na jaren van onderzoek, zorgvuldig vakwerk en een liefdevolle behandeling werden deze 17de-eeuwse atlassen met dank aan de steun van de Vrienden van Teylers Museum in 2019 gerestaureerd. Na meer dan 30 jaar gesloten te zijn gebleven, konden bezoekers van het museum de atlassen weer in hun volle glorie bewonderen in de tentoonstelling *De wereld ten toon: de atlassen van Blaeu*, waar ze in de historische context van de firma Blaeu werden gepresenteerd en ook het complexe restauratieproces aandacht kreeg.

Mijn Illusie, Jouw Illusie

19 april t/m 1 september

Mijn Illusie, Jouw Illusie was een tentoonstelling die tot stand kwam door een samenwerking tussen openbare basisschool De Piramide en school voor speciaal onderwijs De Parel, kunstenaar Betsy Pullen en Sleutelfiguur Vincent Lamers van Teylers Museum. De leerlingen van deze scholen hebben elkaar leren kennen en samengewerkt aan kunstwerken voor schaduwillusies. De tentoonstelling werd geopend door wethouder van onderwijs Bas van Leeuwen.

De restauratie van de Blaeu-atlassen werd mogelijk gemaakt met steun van de Vrienden van het museum

Penningvitrine

Wisselend Perspectief – Penningkunst in de twintigste eeuw

1 januari t/m 31 december

In de loop van de 20ste eeuw verandert de penningkunst in Nederland aanzienlijk. Naast de oorspronkelijke platte en ronde penningen, komen er miniatuurbeeldhouwwerken en ontstaan er abstracte penningvormen. Een selectie was het hele jaar te zien in de Penningvitrine.

WISSELEND PERSPECTIEF Penningkunst in de twintigste eeuw

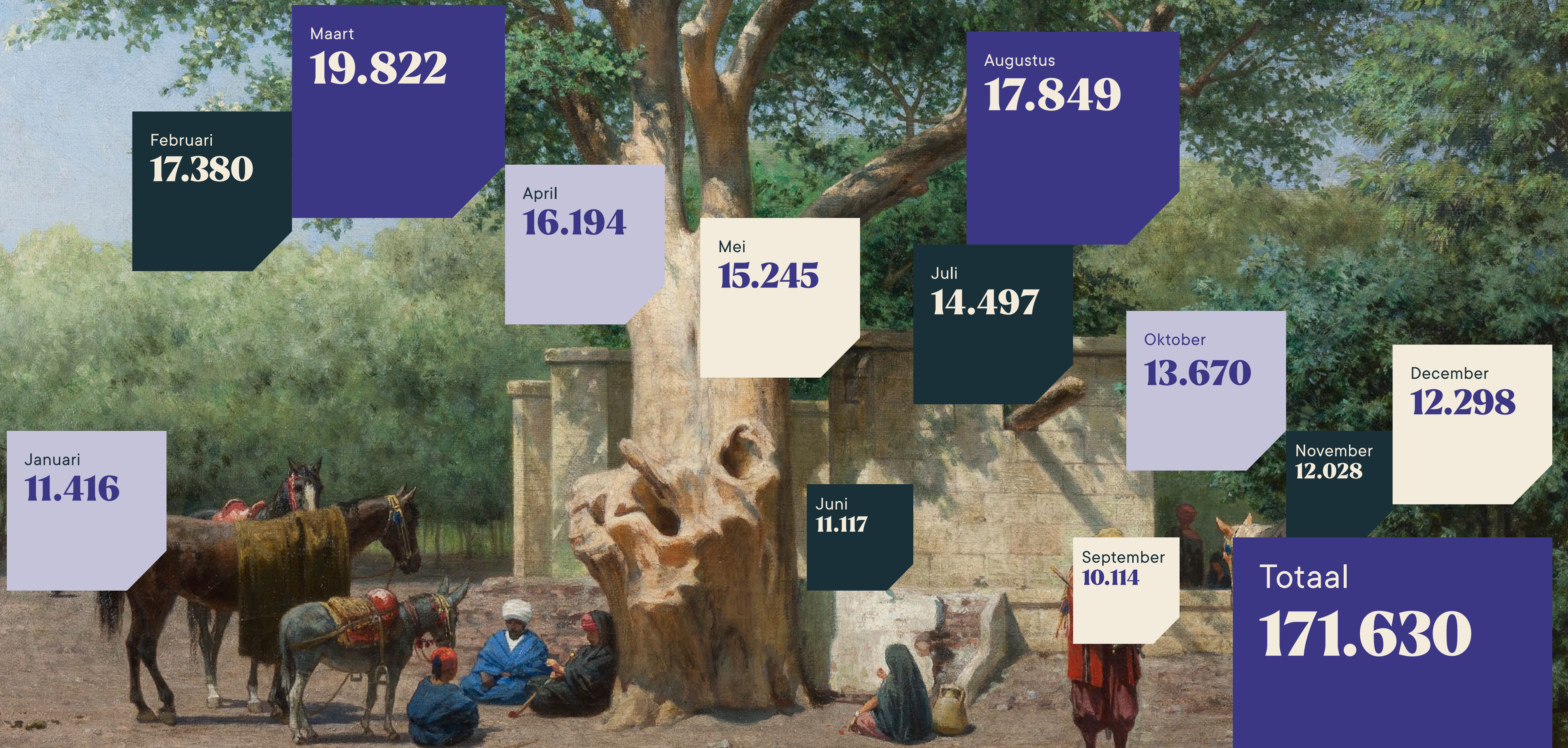
CHANGING PERSPECTIVE Art medals in the twentieth century

Bijzondere penningen uit eigen collectie in de Penningvitrine

Bezoekcijfers 2024

Educatie

Onderwijs

Het aantal leerlingen voortgezet onderwijs (vo) steeg van 3.212 naar 4.105 leerlingen. Hierbij valt vooral de groei op van het - nog vrij nieuwe - burgerschapsprogramma *Vijf Sleutels van de Verlichting* op en de toename van boekingen voor *Etsen als Rembrandt*.

Het creatieve educatieproject voor basisscholen rond tentoonstellingen (het 'Gangwand'-project) werd voor de elfde keer georganiseerd. In totaal maakten 1.117 leerlingen en 65 cliënten van de Hartekampgroep illusionaire creaties met spiegels, passend bij de tentoonstelling *De Grote Illusie*. Ze werden bewonderd door vele bezoekers aan deze drukbezochte tentoonstelling. Er namen wat minder scholen deel aan het Gangwandproject, waardoor het aantal leerlingen van het primair onderwijs (po) dit jaar met 4.965 wat lager uitviel. →

Een grote spiegelwand gemaakt door meer dan 1000 basisschoolleerlingen uit de regio

Onderzoeksproject Multi-STEM

Sinds 2021 werkt Teylers samen met Multi-STEM, een onderzoeksproject van de Universiteit Utrecht. Doel is om strategieën te ontwikkelen die een geslaagde deelname van meertalige kinderen aan wetenschapsprogramma's in musea bevorderen. Deze strategieën kunnen ervoor zorgen dat museumbezoek inclusiever wordt. In 2024 hebben zes meertalige schakelklassen het programma *Naar de Top van de Mont Blanc* gevolgd in het kader van dit project. De resultaten van het onderzoek worden in 2025 verwacht.

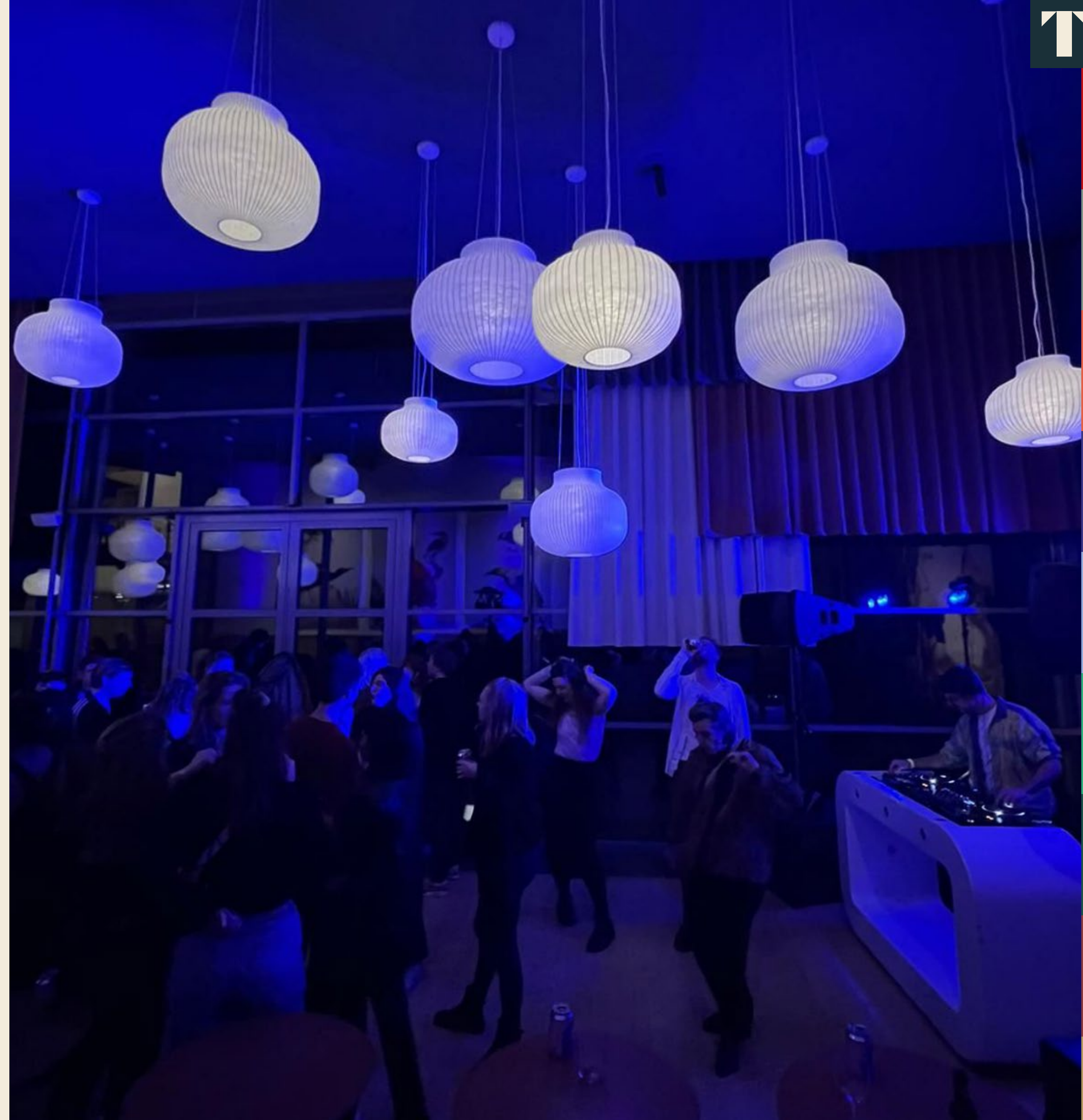
Vind het uit! - online inspiratieplatform

Op 26 januari 2024 werd de website vindhetuit.nl gelanceerd, een samenwerking met de wetenschapsmusea NEMO Science Museum, Rijksmuseum Boerhaave en de Universiteitsmusea van Utrecht en Groningen. Het doel is om jongeren op een nieuwe manier te bereiken. Het is een inspiratieplatform, met content die is bedacht door studenten en jonge redacteurs vanuit hun studierichting en persoonlijke interesse. Zij zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken, geïnspireerd door uitvindingen van toen. Dit presenteren ze op het platform als zogenaamde stories. →

Diverse activiteiten

In 2024 hebben in totaal 27.477 bezoekers – jong en oud – deelgenomen aan 1.520 openbare activiteiten in het museum: van de theatrale tour *De Lorentz Formule* tot *Teylers Tekent* in de herfstvakantie. Naast al deze begeleide activiteiten bleven ook de gratis familiespeurtochten en -doeboekjes populair, waaronder de nieuwe taalarme speurtocht voor (jonge) bezoekers die de Nederlandse taal niet of minder machtig zijn. Het aantal uitgedeelde speurtochten is wel lager dan in 2023, omdat deze bij de spectaculaire en interactieve familietentoonstelling *De Grote Illusie* niet nodig waren.

Verder deden we opnieuw mee aan de Museumnacht Kids Haarlem (1.128 kinderen en ouders), het Haarlemse festival Boring (2.000 (jong) volwassen deelnemers) en Open Monumentendagen (3.305 volwassen deelnemers). Naast deze openbare activiteiten waren er nog 726 deelnemers aan veertig besloten activiteiten, zoals rondleidingen voor taalklassen en bso's, pilots en symposia.

Tijdens het Boring-festival bezochten veel jongeren het museum

Onderwijs en publieksactiviteiten

Studenten
mbo/hbo
& wo
1.218

Leerlingen
voortgezet
onderwijs
4.105

Leerlingen
primair onderwijs
4.965

Totaal onderwijs
10.288

Kinderen
Kunst &
Vliegwerk
workshops
2.948

Bezoekers in
groepsverband &
voor diverse
rondleidingen en
inleidingen
3.354

Deelnemers
besloten
activiteiten
726

Deelnemers
Lorentz Formule
7.358

Deelnemers vakantie-
activiteiten en Museum-
nacht kids
8.512

Bezoekers
Open Monu-
mentendagen
3.305

Bezoekers
Boring Festival
2.000

Kinderen
edcatieve
speurtochten
4.880

Totaal deelnemers
publieksactiviteiten
28.203

Diversiteit & inclusie

Diversiteit & inclusie (d&i) zijn in 2024 een integraal onderdeel geworden van onze organisatie en verweven in vrijwel al onze activiteiten. Waar in 2023 de focus lag op het in kaart brengen van de positie van d&i binnen het museum – wat resulteerde in een *Visiedocument diversiteit & inclusie* en een bijbehorend actieplan – werd in 2024 actief gewerkt aan de uitvoering en verankering hiervan. Door gerichte stappen te zetten op basis van deze plannen, is het niet langer een afzonderlijk thema, maar een vanzelfsprekend onderdeel van onze manier van werken. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste initiatieven en resultaten die we in 2024 hebben gerealiseerd.

Programma's

Met *Yalla Yalla! Zie je in Egypte* wilden we nieuw licht (en geluid) werpen op het 19de-eeuwse oriëntalisme en het erfgoed van het museum voor een deels bestaand maar vooral ook nieuw publiek. Diversiteit & inclusie stonden centraal in deze tentoonstelling, waarbij het doel was om het thema migratie en verwondering over de ander op een positieve manier te benaderen. De samenwerking met de Egyptisch-Nederlandse acteur Sabri Saad El-Hamus, de voorbereidingsreis naar Egypte van de makers en de samenwerking met de Egyptische gemeenschap in Haarlem waren hierbij van grote toegevoegde waarde. In de serie *Een Ander Perspectief* namen Amro Kasr en Youssef Aboelmagd bezoekers mee in hun blik op het huidige Egypte, hun land van geboorte. Daarmee voegden zij een extra persoonlijk en genuanceerd beeld toe aan de meerstemmige podwalk-tentoonstelling. Onder genot van hibiscusthee, kanafe en falafel en middels verhalen, foto's en muziek werd 'de blik op de ander' met de deelnemers onderzocht. In samenwerking met de bibliotheek organiseerden we lezingen door de Egyptisch-Nederlandse auteurs Gamal Fouad en Ramy El-Dardiry en danste Sabri met zo'n 70 deelnemers de Zikr.

In het kader van Ketikoti organiseerden we rondleidingen en activiteiten over het koloniale verleden van Haarlem en over racistische denkbeelden in de boeken van de collectie van Teylers. →

Personeel

Een van de belangrijkste actiepunten die uit het *Actieplan d&i* voortvloeide was de oprichting van een d&i-team en het organiseren van bijeenkomsten die de diversiteit & inclusie, en het bewustzijn ervan, bevorderen. Het doel was om de energie en focus op d&i binnen de organisatie vast te houden, om de strategie gedurende het jaar eventueel bij te sturen en nieuwe kansen te identificeren. Het d&i-team organiseerde in 2024 twee bijeenkomsten.

Tijdens de ramadan is op verzoek van enkele collega's een speciale ruimte beschikbaar gesteld voor de islamitische medewerkers van Teylers Museum. Dit soort initiatieven ontstaan vanuit het luisteren naar de behoeften van de medewerkers en komen in samenspraak tot stand. In 2024 hebben we daarnaast in overleg met collega's die de ramadan vieren, onderzocht of er behoefte was aan een gezamenlijke iftar-maaltijd. De betrokken collega's gaven echter aan dit moment liever in een persoonlijke sfeer te beleven. Dit onderstreept het belang van actieve dialoog en intrinsieke motivatie: inclusie betekent niet alleen initiatieven ontplooiën, maar ook erkennen wanneer ergens geen behoefte aan is. →

Tijdens de d&i-bijeenkomst voor medewerkers vertelde paralympisch zeiler Rolf Schrama zijn indrukwekkende verhaal

Publiek

Tijdens *Vier de zomer* gebruikten we opnieuw de toegankelijke, korte zaalteksten, geschreven in samenwerking met een tekstschrijver. In 2024 heeft een aantal collega's de workshop *Inclusiever Schrijven* gevolgd, onder leiding van Marie Baarspul, 'inclusief redacteur en adviseur'. Dit mondt begin 2025 uit in de door collega's ontwikkelde inclusieve schrijfwijzer. De opgedane inzichten zijn direct toegepast op de vernieuwde website. Daarnaast zijn de principes van inclusief schrijven ook doorgevoerd in andere digitale teksten. De collectieafdelingen zijn gestart met een project om collectiebeschrijvingen kritisch te bekijken vanuit een inclusieve invalshoek. →

De Egyptisch-Nederlandse Youssef Aboelmagd vertelt over zijn leven tussen twee culturen in *Een Ander Perspectief*

Partners

Teylers Museum neemt actief deel aan Musea Bekennen Kleur (MBK), een samenwerkingsverband dat zich inzet voor meer diversiteit & inclusie in de museumsector. In 2024 namen zowel de zakelijk directeur als de coördinator d&i opnieuw deel aan de jaarlijkse inspiratiesessies en periodieke bijeenkomsten. De coördinator presenteerde het *Visiedocument diversiteit & inclusie* en het bijbehorende *Actieplan* tijdens een speciaal ingelaste sessie van MBK. Dit plan werd met veel enthousiasme ontvangen en is op verzoek gedeeld met collega's in de museumsector. Dankzij onze actieve rol binnen MBK zijn de onderlinge banden met andere musea verder versterkt. Dit heeft geleid tot waardevolle kennisuitwisseling met diverse musea, waaronder het Dordrechts Museum en het Rijksmuseum van Oudheden.

Ook zijn we partner van JINC. JINC strijdt samen met bedrijven en scholen voor een samenleving waar je achtergrond niet je toekomst bepaalt. In het programma *Baas van morgen* namen Laeya en Romaisa uit groep 7 van IBS Al Ikhlâas in Haarlem de rol over van het directieteam. De algemeen directeur gaf een dag sollicitatietrainingen op een vmbo-school.

Meer weten over d&i binnen Teylers Museum?

**Neem dan contact op met coördinator d&i Winston Brandon:
wbrandon@teylersmuseum.nl.**

De Baas van Morgen-dag van JINC begon in Teylers Museum

Kunst en Wetenschap

Collectiebeheer en –behoud

Collectie op zaal

Door de stijging van het aantal bezoekers en een bredere samenstelling van het publiek, stijgt ook het aantal incidenten op zaal. Teylers is kwetsbaar op dit vlak. Op basis van eerder risico-onderzoek, zijn er daarom verschillende aanpassingen doorgevoerd om de veiligheid van de wetenschappelijke en kunstvoorwerpen op zaal beter te garanderen. In 2025 worden verdere maatregelen voorzien, met name in de Ovale Zaal.

Gevaarlijke stoffen

Collectiestukken die gevaarlijke stoffen bevatten, zijn verder in kaart gebracht. Voor collega's op zaal is een nieuw handelingsprotocol opgesteld om de veiligheid van publiek en personeel bij incidenten te waarborgen. De opslag van radioactieve mineralen in het depot is verbeterd en al deze mineralen zijn gefotografeerd voor publicatie en collectieregistratie. Teylers Museum is ook lid van de Werkgroep Gevaarlijke stoffen, een initiatief van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, waarbij verschillende musea en andere erfgoedinstellingen gezamenlijk optrekken om vraagstukken rondom het beheer, behoud en beleid van dit erfgoed aan te pakken. →

Dit stuk autuniet (fluorescerend uraanmineraal) is radioactief en heeft een speciale opslag en behandeling nodig

Project historische inventaris

De zorg voor de opslag voor de historische gebruiksinventaris die geen plek heeft in Pieter Teylers Huis of in het museum is in 2024 verder verbeterd. Het beheer is ingebed in de organisatie, waarmee de zorg voor deze onlosmakelijk met (de geschiedenis van) het museum verbonden objecten is gewaarborgd. Een stagiair vanuit de Reinwardt Academie boog zich over een onderhoudsplan voor Pieter Teylers Huis en de daarin geplaatste gebruiksinventaris.

Als bijgevolg van het Project historische inventaris werden 634 geannoteerde veilingcatalogi overgedragen aan het Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis RKD, zodat deze belangrijke kunsthistorische bronnen goed toegankelijk worden voor onderzoek. →

Conservering en restauratie – bijzonderheden

Kunststof
boekensteunen
vervangen
door duurzame
metalen
boekensteunen

Kaiserpanorama
in werkende
staat terug-
gebracht

Nieuwe
opslagruimte
gecreëerd in het
depot voor
paleontologische
illustraties Winkler

Eerste deel
stereofoto's
Wim van Keulen
gerestaureerd

Reiniging
pastelportret
Pieter Teyler

Alle objecten in de
Instrumentenzaal
gecontroleerd en
schoongemaakt

Marmeren
beelden
entreehal
gerestaureerd

Digitale collectieontsluiting

Overstap naar Axiell Collections

De overgang van Adlib naar Axiell Collections vroeg dit jaar veel tijd en aandacht van de collectiemedewerkers, maar is met goed resultaat afgerond. De realisatie hiervan was de eerste stap in de verdere implementatie van het digitaliserings- en duurzaamheidsbeleid. In 2024 werd gewerkt aan een nieuwe registratierichtlijn voor museumobjecten die uitgaat van zoveel mogelijk standaardisatie en die online toegankelijkheid via Linked Open Data ondersteunt. Implementatie hiervan volgt vanaf 2025. Eind 2024 sloot Teylers Museum met de database aan bij het digitale termennetwerk dat door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) wordt beheerd.

Vind het uit! - inzet AI voor een termenlijst

In januari 2024 werd *Vind het uit!* gelanceerd, een online platform waarop vijf wetenschapsmusea hun collecties als één presenteren (zie ook p. 36). Tijdens dit project bleek dat er voor wetenschappelijk erfgoed nog geen geschikte (inter)nationale termenlijst is, wat voor een duurzame ontsluiting nodig is. Het vervolgproject richt zich op de realisatie van zo'n lijst met behulp van AI, in samenwerking met partners NEMO Science Museum, Rijksmuseum Boerhaave en RCE, die een verbeterde ontsluiting van wetenschappelijk erfgoed tot speerpunt heeft gemaakt. →

De drijvende krachten achter *Vind het uit!*, met vierde van links hoofdconservator Wetenschap Trienke van der Spek

Lorentz' overdrukken

Na vijf jaar werkzaamheden is de registratie en digitale ontsluiting van circa 10.000 losse wetenschappelijke artikelen uit privébezit van professor Hendrik Antoon Lorentz voltooid. Nobelprijswinnaar Lorentz was directeur van het Natuurkundig Laboratorium van Teylers (1911-1928).

Museumcollectie op nieuwe museumwebsite

Door de overgang naar Axiell is de volledige museumcollectie toegankelijk gemaakt op de website, met uitzondering van auteursrechtelijk beschermde werken. De topstukken en bijzondere verhalen over gebouw en collectie worden met nieuwe teksten voor het publiek ontsloten.

Proefopstelling voor het fotograferen van de radioactieve mineralen: de fotograaf zit op afstand

Onderzoek

Teylers fellow

Kunsthistoricus Mireille Linck deed als derde Teylers Fellow onderzoek naar de eerste tentoonstellingen van tekeningen en prenten in het museum in de periode 1886-1911. Haar grondige analyse van wat getoond werd in wat toen de 'Teekeningenzaal' heette - het huidige Prentenkabinet - geeft verdiepend inzicht in de museale praktijk bij het tonen van werken op papier rond 1900.

Bestandscatalogus tekeningen

Het onderzoek naar de collectie laat-17de- en 18de-eeuwse Nederlandse tekeningen, ter voorbereiding van een nieuw deel van de serie bestandscatalogi, werd voortgezet. Dankzij een ruimhartige bijdrage van de Brook Foundation kon de aanstelling van een wetenschappelijk medewerker voor dit doel met een jaar worden verlengd. In samenwerking met de Vrije Universiteit Amsterdam werd een werkgroep georganiseerd, speciaal gericht op het vooronderzoek dat voor een dergelijke catalogus nodig is. →

Een historische foto van het Prentenkabinet, door J. Goedeljee, ca. 1892

Het grote verhaal van Teylers

In de afdeling Wetenschap werd onderzoek gedaan ter inhoudelijke voorbereiding op *Het grote verhaal van Teylers* en de nieuwe bestandscatalogus voor de instrumentencollectie. In het project *Het grote verhaal* werken we aan het beter toegankelijk maken van ons gebouw en onze collecties, zowel inhoudelijk als fysiek. Onder meer de tentoonstellingsgeschiedenis van objecten in de Ovale Zaal werd in beeld gebracht aan de hand van foto's, illustraties en oude publiekscatalogi. Daarnaast werd het eerste onderzoeksverslag naar de oorspronkelijke presentatie van mineralen in de Ovale Zaal afgerond en onderzocht een stagiair van de TUDelft hoe de instrumentencollectie voor bezoekers tot leven kan worden gebracht. →

Collectieonderzoek

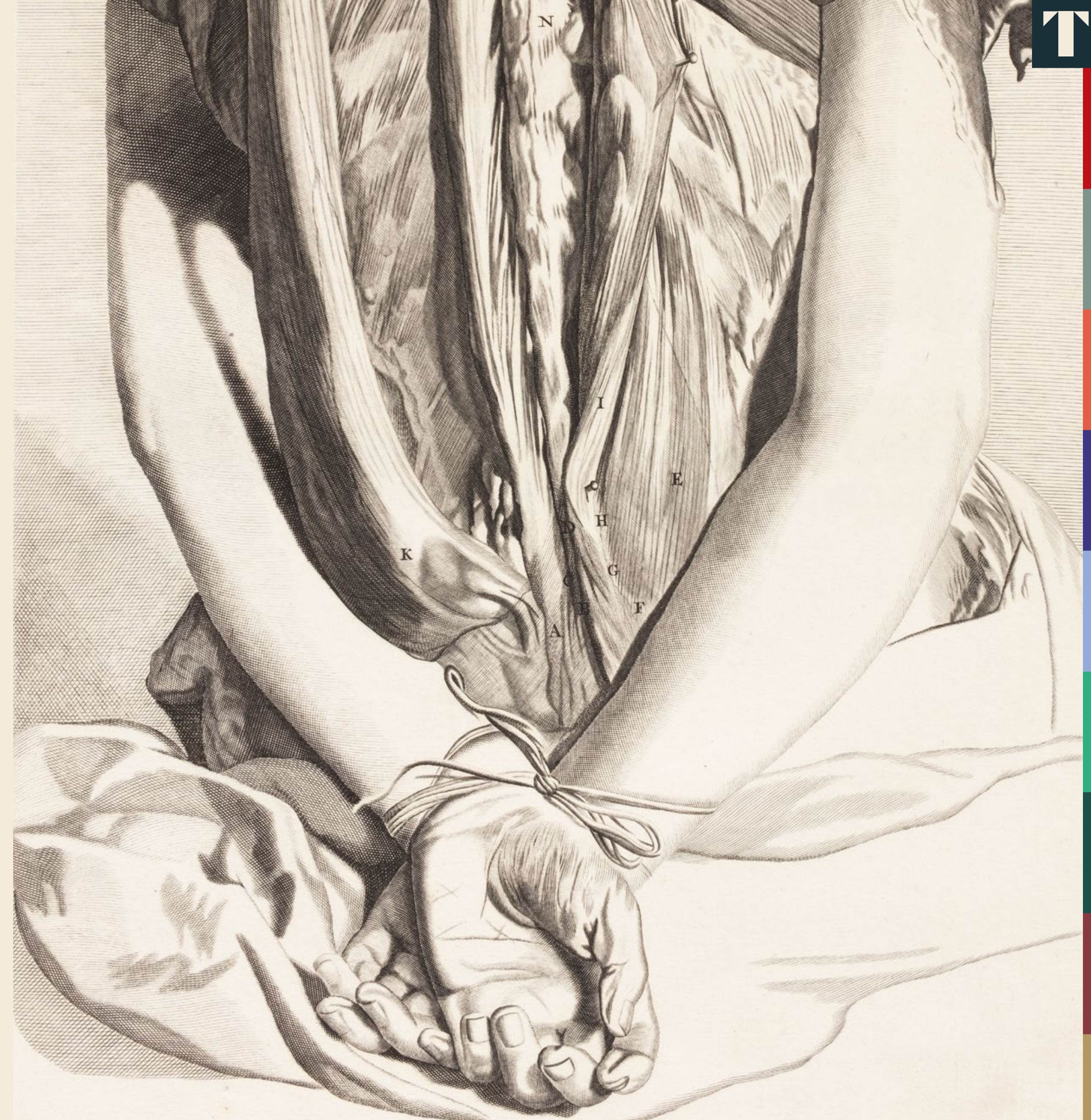
In 2024 waren er diverse externe verzoeken voor collectieonderzoek. Zo zijn de fossiele herten uit Tegelen onderzocht door een Litouws onderzoeksinstituut en zijn fossielen van vliegende reptielen met behulp van een blacklight en microscopie onderzocht om een beter beeld te krijgen van het zachte weefsel van de dieren. In april 2024 is het holotype-fossiel van de *Ostromia* afgereisd naar Oxford (VK) om daar onderzocht te worden in de Diamond Light Source Synchrotron voor onderzoek naar mogelijke pigmentresten in de veren. Onderzoekers uit de VS en Duitsland onderzochten diverse instrumenten, waaronder de 18de-eeuwse zonnemicroscopen en een zeldzame projectiemicroscoop van George Adams. De bibliotheekcollectie stond centraal in twee onderzoekswerkshops over microscopie in de 18de en 19de eeuw als onderdeel van het project *Visualizing the Unknown* dat onder leiding staat van Teylers hoogleraar Eric Jorink. Ook de studiezaal Kunstverzamelingen faciliteerde meerdere onderzoekers.

Het fossiel van de *Ostromia* werd onderzocht in Oxford

Aanwinsten

De verzameling werd in 2024 verrijkt met een groot aantal mooie aankopen en schenkingen. Met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds verwierf het museum een bijzondere aanvulling op de bibliotheekdeelcollectie 'Ontleedkunde': de Nederlandse editie van een 17de-eeuwse anatomische atlas, uitgegeven door chirurgijn Govard Bidloo en geïllustreerd door kunstenaar Gerard de Lairese. Ook de schilderijenverzameling werd versterkt met meerdere mooie aanwinsten. Met steun van een legaat uit de familie Bids werd het wellicht mooiste geschilderde gezicht op Haarlem van de 19de-eeuwse schilder Andreas Schelfhout verworven. Dit zomerlandschap in de stijl van Ruisdael vormt een prachtige bekroning op de grote groep werken van Schelfhout in de collectie en krijgt in 2025 een ereplaats in de Eerste Schilderijenzaal. Verder kon onder andere met steun vanuit het legaat Boting en John en Alexandra Bergen een zomerse olieverfstudie van Jet Carbentus in de duinen door Frederik Kaemmerer worden aangekocht, dat in 2009 al in het museum te zien was tijdens de Mauve-tentoonstelling. →

Een afbeelding uit de theatrale anatomische atlas van Bidloo en De Lairese

Thierry Oussou (1988), *Workers - Untitled V-A 2023, 2023*
Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds, fonds B.Art

Frederik Hendrik Kaemmerer (1839-1902), *Portret van Jet Carbentus, breiend in het duin van Katwijk aan Zee, 1873*.
Aangekocht met steun van John Bergen en Alexandra Bergen-van Nierop en van Teylers Museum Vrienden Fonds, legaat Boting

Barent de Bakker (werkz. 1762-1805) naar een tekening van Wybrand Hendriks, *Vogelbekdier, 1803*
Schenking van de Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen

Tekeningen

Dankzij steun van Donateur van het museum Matthijs de Clercq, werd de deelcollectie 16de-eeuwse Nederlandse tekeningen uitgebreid met een zeldzame voorstelling van de Bijbelse sprinkhanenplaag. Vanuit het Legaat Boting was het mogelijk vier toptekeningen aan te kopen van Suze Robertson, waarmee de twee reeds aanwezige tekeningen in één klap zijn aangevuld tot een representatieve groep van deze belangrijke vrouwelijke kunstenaar uit de late 19de eeuw. Vanuit de Collectie Dr. G.J. van Heuven werden aan het museum maar liefst 31 tekeningen geschonken van uiteenlopende Nederlandse kunstenaars als Henriëtte Ronner-Knip, Jan de Beijer en Pieter Withoos. Het echtpaar Borgeld schonk het museum een grootformaat pasteltekening van Sneeuwvitje, gemaakt door Gerard Muller. Van Seline Hofker ontvingen we een bijzondere reeks tekeningen gemaakt door haar tante Maria Hofker tijdens diens verblijf in een Japans interneringskamp in de Tweede Wereldoorlog. Het vormt een treffende aanvulling op de grote groep tekeningen van Maria en haar man Willem Hofker die het museum al bezit. Ook de collectie hedendaagse tekeningen werd versterkt, onder meer met een grote, op het museum geïnspireerde tekening door de in Ecuador en Nederland werkende kunstenaar Oscar Santillan, mogelijk gemaakt met steun van het Aurora Zoetmulder Sanders Fonds. Een andere aanwinst waren twee van het papier spattende tekeningen van de in Nederland wonende, Beninse kunstenaar Thierry Oussou, gefinancierd vanuit Fonds B.Art. →

Maria Hofker-Rueter (1902-1999), *Koelie-tjes in het Kangkoengveld*, 1945-01-01, c/o Pictoright Amsterdam, 2025. Een schenking van Seline Hofker

Numismatiek

De verzameling numismatiek werd verrijkt dankzij diverse schenkingen en aankopen. Zo kon dankzij het Jaap van der Veen Fonds een bronzen beloningspenning worden aangekocht, die in 1956 door de minister van Economische Zaken is uitgereikt aan directeur G.S. Scheltema van het Bedrijfseconomisch Onderzoek E.I.M. Ook werd een penning door Harrie Lenferink, *The Age of Aquarius / HAIR*, uit 1971 aan het museum geschonken, alsmede de in 2024 ontworpen sportpenning van de provincie Noord-Holland. De door het museum beheerde collectie Roodenburg Van Looy werd aangevuld met de grootste munt in de verzameling: een bijna drie kilo zware Zweedse plaatmunt van vier daalder uit 1744.

Samenwerking en kennisdeling

Alliance of Early Universal Museums

In oktober 2020 richtte Teylers Museum samen met de Franckesche Stiftungen in Halle en de Kunstkamera in Sint-Petersburg de Alliance of Early Universal Museums (AEUM) op. Het doel van deze alliantie is om zoveel mogelijk gelijkgestemde instellingen in een platform te verenigen en samen kennis te delen en projecten te gaan doen. De samenwerking met de Kunstkamera is na de inval van Rusland in Oekraïne vanzelfsprekend stopgezet. In 2022 trad Museo di Palazzo Poggi, onderdeel van de Universiteit van Bologna, toe. In 2024 organiseerde de AEUM een werkbijeenkomst in Bologna waarbij verschillende nieuwe partners van de AEUM lid werden: Hessisches Landesmuseum Darmstadt, Duitsland, Schloss Esterházy in Eisenstadt, Oostenrijk, Schloss Friedenstein in Gotha, Duitsland. Tijdens de werkbijeenkomst bereidden we onder meer het grote tweejaarlijkse seminar voor, in 2025 in Darmstadt. →

De Eerste Fossielenzaal

DiSSCo

Teylers Museum neemt als lid van de Stichting Nederlandse Natuurhistorische Collecties deel aan de ontwikkeling van de internationale researchdatabase DiSSCo (Distributed System of Scientific Collections). Deze uitgebreide kennisbank voor biodiversiteitsvraagstukken is een Europese samenwerking van meer dan 130 instellingen in 21 landen. DiSSCo verenigt de Europese natuurwetenschappelijke collecties en data digitaal en maakt grensoverstijgend onderzoek en verrijking van collectiekennis mogelijk. In 2025 start de implementatiefase van DiSSCo.

Adviescomité van de Zweedse Koninklijke Academie van Wetenschappen

De hoofdconservator Wetenschap is voor de duur van drie jaar gevraagd om zitting te nemen in een internationaal adviescomité van de Zweedse Koninklijke Academie van Wetenschappen in Stockholm. Op een bijeenkomst in januari 2024 werd onder andere de online collectie-ontsluiting van wetenschapsmusea in *Vind het uit!* en het digitaliserings- en duurzaamheidsplan voor collectiedata van Teylers Museum gepresenteerd en besproken. →

Growing Networks

De conservator Wetenschap nam in juni 2024 deel aan een symposium van *Growing Networks* met een presentatie: 'The Teylers Library: cross-pollination between art and science'. Het door Getty Paper Project gefinancierde programma *Growing Networks* is een programma waar conservatoren van papiercollecties uit musea, natuurhistorische bibliotheken, herbaria en botanische tuinen met elkaar in contact komen om vanuit verschillende disciplines kennis uit te wisselen over hun botanische (kunst)collecties.

Graphic Arts Group

In voorbereiding op de grote Michelangelo-tentoonstelling in 2025 namen conservatoren van de Kunstverzamelingen deel aan bijeenkomsten van de Graphic Arts Group. Dit vanuit het Londense Courtauld Institute geïnitieerde netwerk stimuleert wetenschappelijke uitwisseling over de grafische kunsten. In 2024 werden expertmeetings georganiseerd bij tentoonstellingen van Italiaanse tekeningen in Londen, Lille en Parijs.

De Schepping van de Wetenschap

De hoofdconservator Wetenschap was adviseur voor de tentoonstelling *De Schepping van de Wetenschap* van Museum Catharijneconvent, schreef een artikel voor de publicatie en was te horen in de audiotour. Voor deze tentoonstelling leverden we ook enkele belangrijke bruiklenen aan, waaronder het fossiel van de Zondvloedmens, dat het museum nog nooit verlaten had. →

De beelden uit de entreehal werden gerestaureerd

Symposia

Symposium tekenkunst

Op 7 juni vond in Teylers Museum voor de tweede maal het tweejaarlijkse symposium over tekenkunst plaats, georganiseerd in samenwerking met kunsthistorisch tijdschrift *Delineavit et Sculpsit*. Meerdere sprekers lieten hun licht schijnen over de plek en geschiedenis van openbare collecties van werken op papier. De dag eindigde met een eerbetoon aan Carel van Tuyll, oud-hoofdconservator en hoofd collecties van het museum, aan wie de Teylers Penning werd uitgereikt wegens zijn grote verdiensten voor het museum.

Illusie of werkelijkheid?

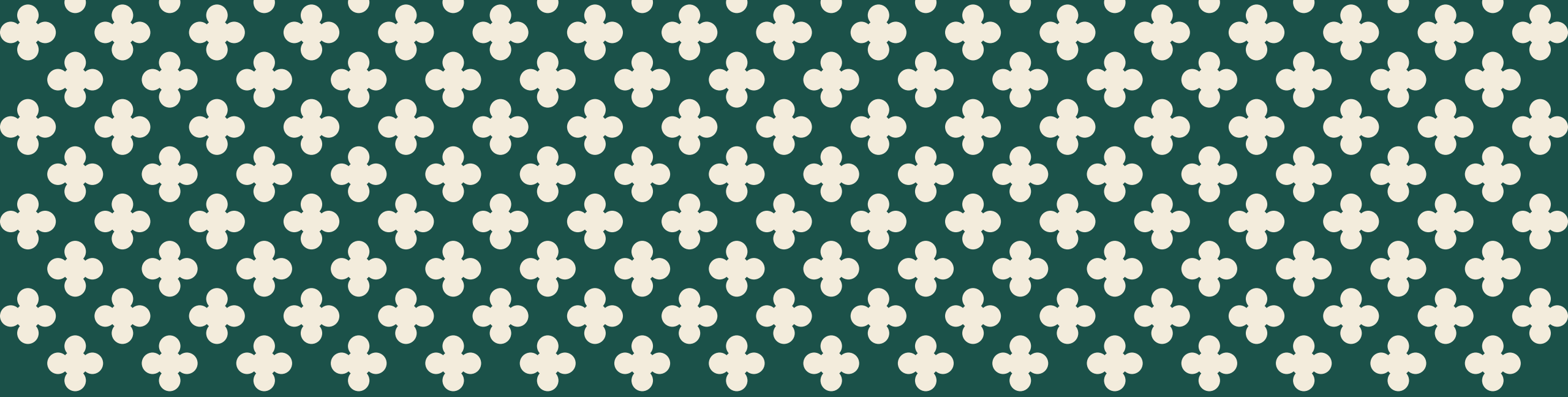
Samen met het Rathenau Instituut werd op 21 juni het symposium *Illusie of Werkelijkheid?* georganiseerd voor professionals. Daarbij stonden de kansen en uitdagingen van immersieve technologieën centraal, aangaande zaken als privacy, zelfbeschikking en democratie. Op 15 juni werd een internationaal gezelschap van The Magic Lantern Society ontvangen.

European Coin Find Network

Van 5 tot 8 november werd in het museum het 11de symposium van het European Coin Find Network gehouden. Archeologen, onderzoekers, conservatoren en computertechnici kwamen bijeen om te werken aan het online beter vindbaar maken van munten en penningen en het opbouwen van de numismatische datastandaard Nomisma.org. Daarbij worden vindplaatsen en huidige bewaarplaatsen – zoals musea – onderling verbonden.

Maarten van Heemskerck

In het kader van de tentoonstelling over Maarten van Heemskerck werd op 22 november in samenwerking met het Frans Hals Museum en het Stedelijk Museum Alkmaar een symposium georganiseerd waarin de resultaten van jarenlang diepgravend onderzoek ter voorbereiding van de tentoonstelling werd gepresenteerd, evenals ander lopend onderzoek naar de vroege Nederlandse kunst.

Bedrijfsvoering

HR

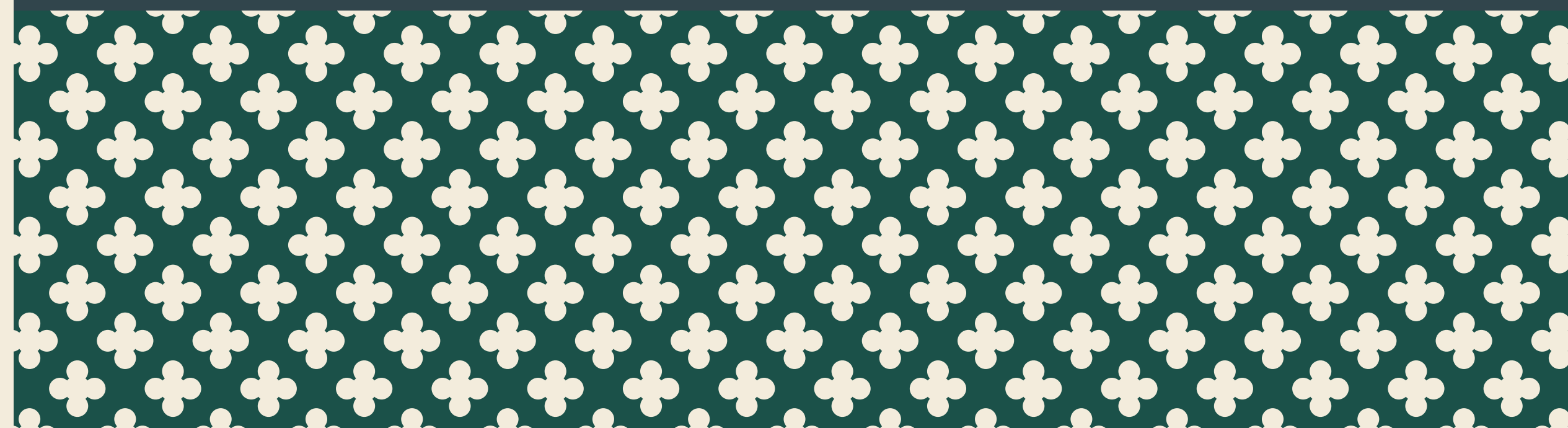
Teylers Museum voert een strategisch hr-beleid, met aandacht voor een prettig werkklimaat, diverse en inclusieve werving en selectie, scholing, onboarding en het binden van medewerkers, vrijwillig, in vaste dienst en op inhuurbasis. In 2024 is ingezet op verdere professionalisering, goed werkgeverschap met oog voor maatschappelijke kwesties en een diverser personeelsbestand in alle lagen van de organisatie.

De cultuur binnen Teylers Museum is prettig en open. We werken met zijn allen hard aan een transparante bedrijfscultuur waarin mensen zich durven uit te spreken en waarbij sprake is van continue opbouwende feedback. In 2024 hebben we een Risico-inventarisatie & Evaluatie uitgezet die de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van de medewerkers in kaart brengt. Collega's konden ook gebruikmaken van een Periodiek Medisch Onderzoek. Daarnaast is het onboardingproces sterk verbeterd.

In 2024 waren gemiddeld 56 personen (50,7 fte) in dienst van het museum, werkten twee personen via Spaarne Werkt en konden we steunen op de enorme inzet van zo'n 65 vrijwilligers. Daarnaast werkten zo'n 65 personen op tijdelijke/projectbasis en waren er dit jaar 10 stagiairs. Het ziekteverzuim was in 2024 met 6,5% wat hoger dan in 2023 (5,5%). Directie en mt hebben hier oog voor en proberen kort- en langdurig ziekteverzuim te verminderen. Er is een melding geweest bij de vertrouwenspersoon. We namen dit jaar afscheid van een aantal trouwe rondleiders en van papierrestaurator Robien van Gulik, die bijna 40 jaar bij Teylers Museum werkte. →

Het personeelsuitje ging naar Museum van de Geest en over het Spaarne

Beveiliging

De in 2023 ingezette optimalisatie van het crisismanagement onder begeleiding van een externe organisatie, heeft in 2024 geleid tot enkele aanpassingen aan de panden om de beveiliging van de depots en gebouw te verbeteren. Het Crisisteam heeft calamiteiten- en crisis-situaties geoefend en de afdeling beveiliging heeft trainingssessies gehad.

De Grote Illusie was qua bezoekersaantallen een groter succes dan verwacht. Dit had impact op de afdeling beveiliging. Dit kon adequaat opgelost worden door de inzet van extra inhuur van beveiligingspersoneel en publieksmedewerkers. Een opleidingstraject is opgezet in samenwerking met het Nova College in Haarlem. Praktijkopleiders van de afdeling beveiliging hebben een aspirant-beveiligiger opgeleid.

Huisvesting

Teylers Museum is gevestigd in diverse gebouwen die op één uitzondering na alle Rijksmonument zijn. Het museum is een bijzonder voorbeeld van een monumentaal ensemble, waarbij gebouw en interieur een onverbreekelijke eenheid vormen. In het groot onderhoud én bij het beheer en behoud van het exterieur en het nagelvast interieur hebben deze gebouwencomplexen intensief onderhoud nodig. We ontvangen hiertoe financiering vanuit de Erfgoedwet, met uitzondering van Pieter Teylers Huis. Het meerjarenonderhoudsplan (mjop) is in 2024 extern geactualiseerd en geïntegreerd met de investerings- en duurzaamheidsbegroting in een meerjarenonderhouds- en investeringsplan (moip). →

De beveiligers in hun nieuwe uniform

Groot onderhoud 2024

Tweede Schilderijenzaal: daklicht vervangen, vloerverwarming, nieuwe vloerbedekking, verduurzaming

Onderhoud eiken wanden Ovale Zaal

Onderhoud en schilderwerk in Fossielenzalen

Onderhoud beeldengroep gevel

Tuinlab teruggebracht in oorspronkelijke kleuren

Herinrichting kelder

Start restauratie trap naar Sterrenwacht

Upgrade museumwinkel: nieuwe balie, verlichting, frisse kleuren

Nieuwe keuken op de rotonde

Nieuwe vloerbedekking Eerste Schilderijenzaal

Verduurzaming

Met dank aan extra structurele financiële ondersteuning van OCW voor verduurzaming kunnen de gestelde doelstellingen van het klimaat-akkoord ruimschoots worden behaald: 93% CO₂-reductie in 2040 t.o.v. 1990). Voor de verduurzaming is een Duurzaamheidsadvies Monumenten opgesteld en in het moip verwerkt. Naast de verduurzaming van de Tweede Schilderijenzaal, zijn in 2024 alle gebruikruimtes in kantoorpand Zegelwaarden voorzien van vacuümglas. De luchtbehandelingskasten van de winkel en meldkamer zijn vervangen en voorzien van warmterugwinning. Ook is de koelmachine van de winkel vervangen door een warmtepomp, waardoor de warmtevoorziening voor de winkel al volledig gasloos is gemaakt.

Deze maatregelen hebben, samen met de aanpassing van de regeling van de klimaatinstallatie van depot- en expositieruimtes, tot resultaat gehad dat in 2024 13,5 ton minder CO₂ is uitgestoten. We hebben 6% minder gas en 5% minder elektra verbruikt ten opzichte van 2023. →

Het decor van De Grote Illusie was modulaair gebouwd zodat het gemakkelijk een tweede leven kon krijgen. De spiegels werden hergebruikt door een ander museum

Green Key Gold

Sinds 2016 heeft Teylers Museum het Green Key Gold keurmerk voor duurzame bedrijven in de recreatie- en vrijetijdsbranche. Het Green Team van het museum hield zich onder andere bezig met plannen voor meer biodiversiteit in de binnentuin, het hergebruik van materialen van de wisselende tentoonstellingen en aanpassingen van de bruikleenvoorwaarden (binnen de EU zo min mogelijk vliegen, gebruik maken van huurkisten, bruikleentransporten zoveel mogelijk delen).

Energiekosten

De energiekosten zijn voor het museum in 2024 fors gestegen aangezien het (onder gunstige omstandigheden afgesloten) vaste contract per 31 december 2023 afliep. Toch bleef de verwachte verdubbeling van de energiekosten uit, de kosten in 2024 à € 172.800 zijn € 54.000 hoger dan in 2023.

Kantoorautomatisering

In 2024 zijn onder leiding van externe experts meerdere initiatieven op het gebied van de kantoorautomatisering uitgevoerd. Zo is een nieuw kassasysteem geïmplementeerd en is de overgang naar het werken in de cloud (Microsoft 365, Sharepoint, Teams, Exact Online) ingezet. Dit alles in goed overleg met onze externe kantoorautomatiseringsdienstverlener. →

Werkzaamheden in de Eerste Schilderijenzaal

Schilderijen worden vervoerd door het museum

Risicoanalyse

In 2023 is een uitgebreide risico-inventarisatie opgesteld, waarin een keur aan strategische, financiële, operationele, maatschappelijke en geopolitieke risico's in kaart gebracht en doorgerekend zijn en mitigerende maatregelen zijn geformuleerd. In 2024 is de financiële risicoanalyse aangescherpt, in 2025 stellen we weer een financiële doorberekening van de risico's op. We hebben een Gift Acceptance Policy opgesteld waarin we de herkomst van financiële schenkingen proberen te achterhalen en we mengen ons actief in het debat over sponsoring door fossiele bedrijven.

Op operationeel gebied is afgelopen jaar de Klokkenluidersregeling met betrekking tot onder andere grensoverschrijdend gedrag ingevoerd.

Ook aan de politieke situatie in Nederland en de uitermate onrustige geopolitieke situatie in de wereld kleven risico's. Om het museum weerbaar te maken voor de toekomst hebben we een interne werkgroep opgericht die komend jaar verschillende scenario's uitwerkt hoe te acteren bij cyberaanvallen of directere oorlogsdreiging. Dit doen we in gesprek met andere musea en de Museumvereniging.

Financieel verslag

Toelichting op de Jaarrekening 2024

Teylers Museum behaalde in 2024 het een-na-hoogste aantal bezoekers ooit in de geschiedenis van het museum. Het hoge bezoekersaantal heeft een positief effect op de inkomsten uit entreegelden gehad. De inkomsten uit horeca zijn meegegroeid met het toegenomen bezoekersaantal, de winkelinkomsten dit jaar niet; de winkel is in het najaar enkele weken gesloten geweest vanwege een nieuwe winkelbalie en andere aanpassingen in de ruimte.

Mede door extra investeringen op het gebied van marketing, educatie en programmering hebben we het jaar afgesloten met een bezoekersaantal van 171.630. Deze extra uitgaven van € 340.000 zijn gefinancierd uit het corona-deel van de Algemene Reserve. Na onttrekkingen uit de bestemmingsreserves Personeel (€ 22.488) en Tentoonstelling (€ 200.000), resteert een positief resultaat van € 352.251. Dit bedrag is in de bestemmingsreserve GVPT/restaurants gestort; bestemd voor het programma *Het grote verhaal van Teylers* en toekomstige restauraties van de museumzalen en het gebouw. Het doel van de Bestemmingsreserve Personeel is de financiering zeker te stellen voor gemaakte afspraken met personeelsleden die effect hebben op toekomstige jaren.

Eind 2024, begin 2025, ontvingen we een nalatenschap van bijna € 4 miljoen. Heel bijzonder en iets waar we zeker op de lange termijn veel profijt van gaan hebben. Er zijn namelijk strikte voorwaarden aan verbonden. De legaatgeefster heeft bepaald dat het als stamvermogen moet worden ingezet. Het vermogen zelf mag niet worden gebruikt en van de rente of het beleggingsresultaat dient 50% terug te vloeien naar het (dus groeiende) stamvermogen, 50% kan vrij worden besteed.

→

Financiële positie

Het Eigen Vermogen is ten opzichte van 31 december 2023 toegenomen met € 3.614.751 en komt ultimo 2024 uit op € 6.482.150 (bestaande uit de Algemene Reserve van € 1.060.689, Bestemmingsreserve en -fonds Nalatenschappen van € 4.919.794, de Bestemmingsreserve Tentoonstellingen € 144.982, de Bestemmingsreserve Personeel € 4.433 en de nieuwgevormde Bestemmingsreserve GVTM/ Restauraties). Het Eigen Vermogen is aanzienlijk toegenomen vanwege een aanzienlijke groei van het Bestemmingsfonds Nalatenschappen met € 3.825.000 (het voornoemde legaat).

Dankzij de subsidie van het ministerie van OCW was ook in 2024 voldoende liquiditeit aanwezig voor de collectie en publieksactiviteiten. De Algemene Reserve is vrij besteedbaar.

De solvabiliteit bedroeg 54,80 (in 2020 26,90, in 2021 35,68, in 2022 34,9 en in 2023 31,37) en de liquiditeit 11,62 (in 2020 8,01, in 2021 8,03, in 2022 7,15 en in 2023 5,33). De percentages zijn voor Teylers Museum relatief hoog (door de extra verkregen coronasubsidie van het Ministerie van OCW in de jaren 2020 t/m 2024 en de ontvangen nalatenschap in 2024).

We ontvingen opnieuw een fantastisch bedrag van de VriendenLoterij

Samenvatting jaarrekening

Exploitatierekening	2024	2023	Balans per	31-12-2024	31-12-2023
Baten			Debet		
Subsidies OCW	€ 3.860.901	€ 3.854.262	Vaste activa	€ 2.547.589	€ 1.980.812
Overige subsidies*1	€ 110.200	€ 121.839	Vlottende activa	€ 37.805	€ 49.594
Eigen inkomsten*2	€ 7.064.045	€ 3.112.552	Vorderingen	€ 1.042.281	€ 1.227.257
Baten in natura*3	€ 207.500	€ 55.700	Liquide middelen	€ 8.201.582	€ 5.883.624
Totaal	€ 11.242.646	€ 7.144.353	Totaal	€ 11.829.258	€ 9.141.287
Lasten			Credit		
Personeelskosten	€ 4.237.427	€ 4.038.736	Algemene Reserve	€ 1.060.689	€ 1.400.689
Huisvesting	€ 610.058	€ 1.391.777	Bestemmingsreserves	€ 5.421.460	€ 1.466.710
Afschrijvingen	€ 170.528	€ 135.338	Restauratie/Aankoopfondsen	€ 2.552.757	€ 2.692.244
Aankopen	€ 485.564	€ 319.002	Voorzieningen	€ 468.691	€ 1.098.016
Overige lasten*4	€ 2.348.473	€ 1.816.033	Langlopende schulden*7	€ 1.529.952	€ 1.149.923
Totaal	€ 7.852.050	€ 7.700.886	Kortlopende schulden	€ 795.708	€ 1.333.705
			Totaal	€ 11.829.258	€ 9.141.287
Diverse baten/lasten*5	€ 84.667	€ 56.282			
Restauratie/Aankoopfondsen*6	€ 139.488	€ 35.428			
Vrijval/Storting res. nalatenschappen	€ 3.825.000-	€ 9.500			
Resultaat	€ 210.249-	€ 455.323-			
Storting/Vrijval algemene reserve	€ 340.000-	€ 584.238-			
Storting B. reserve tentoonstellingen	€ 200.000-	€ 144.982			
Storting B. reserve personeel	€ 22.500-	€ 16.067-			
GVTM/Restauraties	€ 352.251	€ -			

*1 Dit zijn subsidies uit publieke middelen: een bijdrage van het Restauratiefonds voor het onderhoud van diverse panden en een bijdrage van het Mondriaan Fonds voor *Yalla Yalla! Zie je in Egypte*. Daarnaast ontvangt het museum jaarlijks een bijdrage van de gemeente Haarlem.

*2 De eigen inkomsten bestaan uit entreegelden, zaalverhuur, bijdragen van vriendenfondsen en private fondsen voor specifieke projecten.

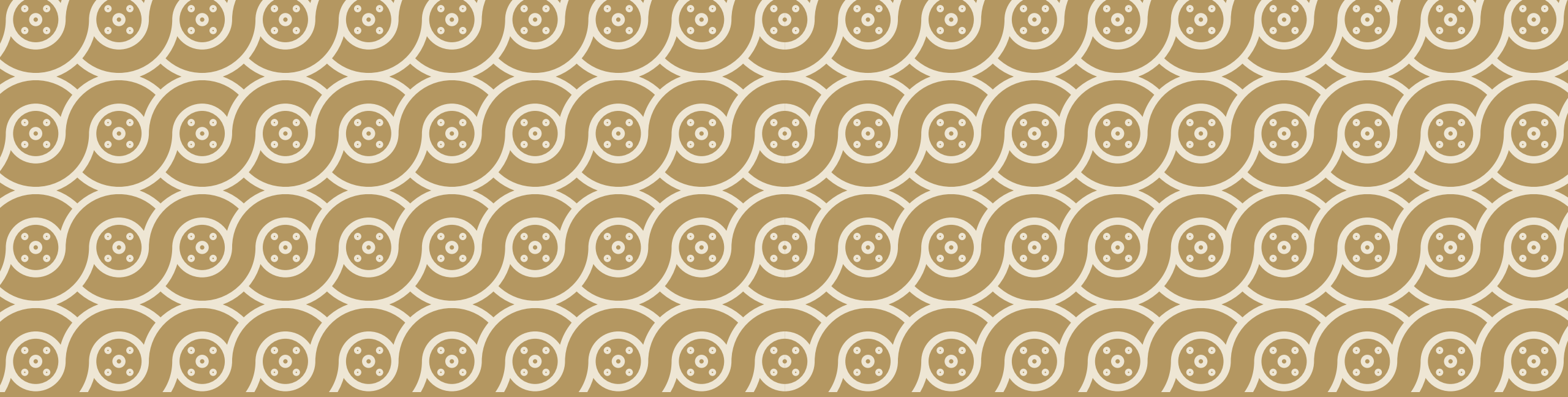
*3 De baten in natura betreffen kunstwerken van particulieren die zijn doorgeschonken door het Teylers Museum Vrienden Fonds.

*4 In de overige lasten zijn o.a. de kosten van collectiebeheer, tentoonstellingen, educatie en publieksactiviteiten opgenomen.

*5 In deze post zijn de rentebaten opgenomen.

*6 Deze post bevat onttrekkingen en stortingen in diverse restauratie- en aankoopfondsen.

*7 Dit bedrag betreft investeringssubsidies met betrekking tot o.a. de in 1996 afgeronde verbouwing en nieuwbouw van het museum en verduurzamingsmaatregelen gefinancierd door OCW. Elk jaar valt een deel van de investeringssubsidie vrij gelijk aan de afschrijvingslasten.

Bijlagen

Subsidiënten en begunstigers 2024

Subsidiënten

Ministerie van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschap
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Structurele begunstigers

Teylers Stichting
Teylers Museum Vrienden Fonds
Netherlands America Foundation

Hoofdbegunstiger

VriendenLoterij

Ten behoeve van de tentoonstellingen

Het Cultuurfonds
Fonds 21
Gemeente Haarlem
Mondriaan Fonds
Teylers Museum Vrienden Fonds
VriendenLoterij
Zabawas

Ten behoeve van de Jaap van der Veen / Teylers Museum Prize for the Contemporary Art Medal

De heer J. van der Veen

Ten behoeve van restauraties Tweede Schilderijen- zaal, Munten- en Penningenkabinet, Prentenkabi- net en de Sterrenwacht

Roodenburg Van Looy Stichting
VriendenLoterij

Ten behoeve van de collecties

Arie Pappot
Aurora Sanders Zoetmulder Fonds
Ben Jansen
De heer en mevrouw O.W. Borgeld
De heer M. de Clercq
Familie Rueb
Fonds B.Art
De heer C.H.W. Hendrikse
Jaap van der Veen Fonds
Jan van Adrichem en Martijn van Nieuwenhuyzen
Jeanne Craandijk
Jeantine van Gemund
Koninklijke Hollandsche Maatschappij der
Wetenschappen

Legaat Bids
Legaat Boting
Martine van den Heuvel
Mercura Collectie
De heer C.H.M. Peeperkorn
Provincie Noord-Holland
Remy Diephuis
Schlichte Bergen
Seline Hofker
Stichting Dorodarte
Stichting Vrienden van de Domkerk
Teylers Museum Vriendenfonds
Van Valen Beheer B.V.
Venrooy Goud- en Zilverindustrie B.V.
Mevrouw Zadoks-van Heuven uit de Collectie Dr. G.J.
van Heuven

Fondsen op naam

Fonds Arie van Wijngaarden
Fonds Busvervoer
Fonds Numismatiek
Fonds Van Regteren Altena-Loman
Jaap van der Veen Fonds
Sterrenwacht Fonds

Teylers Museum Vrienden Fonds

Pieter Teyler Kring

De heer B. Beerens
Dick en Eveline Boer
Aafje en Wim de Rooij
De heer en mevrouw Verhees

Lorentz Kring

De heer en mevrouw Van Diggelen
De heer en mevrouw Eenhoorn
De heer en mevrouw De Groot-Stant
De heer en mevrouw Hoogeland-Hellinga
Prof. dr. Aletta Kraneveld
De heer en mevrouw Lindenbergh-Sluis
Jaap & Marjo Reesink
Mevrouw A.M.H.G. van Rijssel
De heer en mevrouw Vermeulen-Haanappel
De heer en mevrouw Van Wijk-van Ittersum

Wybrand Hendriks Kring

Ineke Hellingman
De heer en mevrouw D.R. Hooft Graafland-
Bierens de Haan
De heer en mevrouw H. Michels-de Groot
Mevrouw M.J. Sanders-ten Holte

Spaarnepot
Anneke & Kees Storm
De heer mr. S.C. Teves

Teylers Circle

15 leden

Sterrenwacht

De heer en mevrouw Alfrink-van de Kamp
Mevrouw A. Ankersmit
De heer en mevrouw Ankersmit-Taminiau
De heer en mevrouw Van den Berg-Diamant
De heer D. van den Broek
De heer en mevrouw Cadée-Coenen
De heer en mevrouw Van Es-Smuling
De heer en mevrouw Van Geen-Gratama
De heer en mevrouw De Geus-de Laer Kronig
De heer H.G. Gramberg en de heer P.C.J. van
Agtmaal
Mevrouw P.A.Th. Hazen
De dames Korevaar en Streefkerk
De heer en mevrouw Loudon
De heer A. van der Made
De heer en mevrouw Molkenboer
De heer en mevrouw Oosterhuis-van 't Haaff
De heer C.H.M. Peeperkorn

De heer en mevrouw Rogaar-Burlage
Mevrouw D.E. van Vredenburg
Mevrouw J.M. Wagenaar-Bok
Mevrouw G.M. Zondervan-Hop

Bijzondere Vriend

De heer en mevrouw Boersma-Hulshoff
De heer en mevrouw Broese van Groenou
Collectie H-T
De heer en mevrouw Dekker
De heer en mevrouw Van den Eijnde
De heer en mevrouw Ellis-Adam
De heer en mevrouw Erb
De heer L.H. Hermkens
De heer en mevrouw 't Hooft
De heer en mevrouw Hoogland-Snackers
IMBEMA Holland BV
De heer en mevrouw Jongejan-Hogenstijn
Krans Notarissen
De heer drs. M.D.J.W.M. Karel
De heer en mevrouw Kohnstamm-Fockens
De heer en mevrouw Korthals Altes-Prins
Maarten Weldam Stichting
De heer en mevrouw Mourik-Loos
De heer Mulder en mevrouw Lopéz Zambrano
Mevrouw drs. M. Th. Naber

De heer drs. O.E. de Noord
De heer en mevrouw Pas-Dignum
Mevrouw B. Peters en de heer R.J. Niemeijer
Mevrouw J.W.M. de Reus
De heer H. Rol en mevrouw K. Verzijlbergen
De heer T. de Ruijter
Mevrouw A.N. Saaltink
De heer A.A.J.M. Schaper
De heer H.J.C. van Scherpenberg en mevrouw
F.F. Rondeel
Schoonmaakbedrijf De Spiegel
De heer en mevrouw Schröder-Bonarius
Mevrouw drs. L.A. Sevenster-van der Lelie
De heer en mevrouw Sitsen-van der Post
Mevrouw A.A. Slager
De heer en mevrouw Sleper - Groot
De heer J.J. Thöne
Munthandel Verschoor
De heer en mevrouw Verschuijl-van Aardenne
Mevrouw G.C. Versluis en de heer J.M. van der
Velde
De heer en mevrouw De Vries-Nihof
De heer en mevrouw Zegers-Mense

Jaarlijks ontvangt Teylers Museum Vrienden
Fonds schenkingen en nalatenschappen van
particulieren en instellingen die anoniem
wensen te blijven. Bij deze eert het museum
alle schenkers en nalaters.

Aanwinsten

Schenkingsen

Schenking de heer en mevrouw O.W. Borgeld

Gerard Muller (1861-1929), *Sneeuw witje*, 1901, **tekening**

Schenking Goud- en Zilverindustrie B.V. Venrooy

Lei Lennaarts en Evert van Engelenhoven, *9 clichés voor het vervaardigen van de nieuwe penningstempels van Teylers Eerste en Tweede Genootschap*, **clichés**

Schenking uit de Mercura Collectie

Pieter Jan van Liender (1727-1779) - toegeschreven aan, *Gezicht op Utrecht*, 1747, **tekening**

Schenking Provincie Noord-Holland

Jennifer Hoes (1973), *Sportpenning van de provincie Noord-Holland*, 2024, **penning**

Schenking Seline Hofker

Maria Hofker-Rueter (1902-1999), *Ketimoen op de Sawah*, 1945-01-01; *Laboe op de Sawah's*, 1945-01-01; *Terong op de Sawah*, 1945-01-01; *De kar waarmee de groenten naar het kamp gaat*, 1945-01-01; *Kadjang Pandjang op de Sawah*, 1945-01-01; *Koelie-tjes in het Kangkoengveld*, 1945-01-01; *Eenden in de Sawah*, 1945-01-01; *De jonge eendjes*, 1945-01-01; *Ploegen van de sawah's bij de kasbie-tuin*, 1945-01-01, **tekeningen**

Schenking Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen

Barent de Bakker (werkz. 1762-1805) naar een tekening van Wybrand Hendriks, *Vogelbekdier*, 1803, **grafiek**

Schenking Jeanne Craandijk

Hans Gremmen (1976), *Vijf euro over 750 jaar Amsterdam, met het portret van koning Willem-Alexander*, 2024, **mont**

Schenking Arie Pappot

Anoniem, *2 rondellen voor munten, afkomstig uit het wrak van een schip dat op weg was naar Portugal*, 18de eeuw, **munten**

Schenking Clemens H.M. Peeperkorn

Frans Smits (1915-2006), *Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid, aan Gerardus Rekoert*, circa 1990, **penning**

Schenking Remy Diephuis

Pim Mulier (1865-1954), *Kruisje van de Elfstedentocht van 21 februari 1985 en van 26 februari 1986*, van schaatser Remy Diephuis, 1985 en 1986, **draagtekens**

Schenking Stichting Vrienden van de Domkerk

Da van Daalen (1956), *Restauratie van de Dom te Utrecht: Castellum, Restauratie, Stormen, Orgel en Ramen*, 2022, **penningen**

Schenkingsen Ben Jansen

Harry Lenferink (1933-2021), *The Age of Aquarius / HAIR*, 1971, **penning**

Schenking uit particuliere collectie

Wybrand Hendriks (1744-1831), *Portret van Jan van der Stoop*, 1770, **schilderij**

Schenking mevrouw Zadoks-van Heuven uit de Collectie Dr. G.J. van Heuven

Anoniem (18de eeuw), *Winterlandschap met schaatser*, **tekening**
Jan de Beijer (1703-1780), *Kerk en Regthuys te Vleute*, 1744, **tekening**
Pieter van Bloemen (1657-1720), *Staande bok, van achter gezien*, 1744, **tekening**
Félicien Bobeldijk (1876-1964), *Eenden*, 1896, **tekening**

Hermanus van Brussel (1763-1815), *Man met zaag en pijp*, 1805; *Zittende man met pelsmuts*, 1783, **tekeningen**

Harm Hendrick Kamerlingh Onnes (1893-1985), *Huisjes in aanbouw*, 1913; *Amsterdam*, 1963; *Oude dame*, 1913, **tekeningen**

Petrus Josephus Lutgers (1808-1874), *Buitentje aan de Vecht bij Breukelen*, 1868, **tekening**

Jacob Ernst Marcus (1774-1826), *Liggende steenhouwer*, 1794, **tekening**
Willem Maris (1844-1910), *Eenden aan de slootrand*, 1864, **tekening**

Franciscus Andreas Milatz (1764-1808), *Bosrand in de duinen*, 1784; *Boerenerf*, 1799, **tekeningen**

David Oyens (1842-1902), *Het gesprek*, 1890, **tekening**

Pieter Plas (1810-1853), *Studie van schapen*, 1844, **tekening**

Henriëtte Ronner-Knip (1821-1909), *Studies van een jonge hond*, 1841, **tekening**

Cornelis Sébille Roos (1754-1820), *Wipwatermolen bij brug*, 1774, **tekening**
Sjoerd Hendrik de Roos (1877-1962), *Bosrand*, 1930; *Zeedistel (Eryngium maritimum)*, 1936, **tekeningen**

Jacob Isaacksz. van Ruisdael (1628/29-1682) - toegeschreven aan, *Rivierlandschap bij naderend onweer*, **tekening**

Jacob van Strij (1756-1815), *Zittende boer en face met hoed*, 1776; *Zittende boer met hoed, driekwart naar rechts*, 1776, **tekeningen**

Willem Bastiaan Tholen (1860-1931), *Dorpsgezicht met sloot*, 1880, **tekening**

Wouter Johannes van Troostwijk (1782-1810), *Liggende koe naar rechts*, 1805, **tekening**

Wouterus Verschuur (1812-1874), *Studieblad met schetsen van een hond*, 1841, **tekening**

Abraham Vinkeles (1790-na 1864), *Hooietend paard*, 1810, **tekening**
Hendrik Voogd (1768-1839), *Liggende jonge stier*, 1788, **tekening**

Cornelis Vreedenburgh (1880-1946), *Zeilwedstrijd op de Kagerplassen*, 1900; *Hotel des Indes te Den Haag*, 1900, **tekeningen**

Pieter Withoos (1654-1693), *Studieblad met acht insecten*, 1674, **tekening**

Schenking Conservatorium van Amsterdam

A.D. Fokker, Balth van der Pol, *Archives du Musée Teyler*, **boek**

A.D. Fokker, *Acoustique Musicale; Equal Temperament and the Thirty-one-Keyed Organ*, **boeken**

Aankopen

Aangekocht met steun van Matthijs de Clercq

Meester van de Egmont albums (16de eeuw) - toegeschreven aan, *Sprinkhanenplaag*, **tekening**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds, legaat Boting

Suze Robertson (1855-1922), *In het atelier*, 1895; *Het zieke kind*, 1888; *Zittend meisje*, 1893; *Studie van Adolphe Boutard*, 1884, **tekeningen**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds, fonds Aurora Zoetmulder Sanders

Oscar Santillan (1980), *P A R A D O X A (A History of all visible and invisible forms)*, 2024, **tekening**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds, fonds B.Art

Lily van der Stokker (1954), *Saai*, 1993, tekening
Thierry Oussou (1988), *Workers - Untitled VI-A 2023*, 2023; *Workers - Untitled V-A 2023*, 2023, **tekeningen**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds vanuit budget Dorodarte

Pieter Barbiers (III) (1772-1837), *Zelfportret van de schilder en zijn vrouw, de kunstenaar Maria Geertruida Snablié*, 1792, **schilderij**

Aangekocht met steun van John Bergen en Alexandra Bergen-van Nierop en van Teylers Museum Vrienden Fonds, legaat Boting

Frederik Hendrik Kaemmerer (1839-1902), *Portret van Jet Carbentus, breiend in het duin van Katwijk aan Zee*, 1873, **schilderij**
Eugène Isabey (1803-1886), *Vissersboten en garnalenvisser op het strand*, 1823, **tekening**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds, legaat familie H.G. Bids, J.F. Bids en G.H. Bids, Haarlem en deels geschonken door de familie Rueb

Andreas Schelfhout (1787-1870), *Gezicht op Haarlem vanuit het oosten*, 1837, **schilderij**

Aangekocht met steun van Teylers Museum Vrienden Fonds

Wybrand Hendriks (1744-1831), *Zelfportret met hoed*, 1800, **tekening**
Govard Bidloo, *Ontleding des menschelyken lichaams, gedaan en beschreeven door Govard Bidloo*, 1690, **boek**

Aangekocht met steun van Jaap van der Veen Fonds

Anoniem, *Machinefabriek Stork & Co*, 1950, **penning**
Rudi Augustinus (1939-2014), *Jaar van de vrouw*, 1975, **penning**
Ruth Brouwer (1930-2020), *Nicolaas de Geus*, circa 1990; *Silvia*, 1963, **penningen**
Fred Carasso (1899-1969), *Opening Amsterdam-Rijnkanaal*, 1952, **penning**
Hans van Eerd (1941), *De genezers. Opening van het complex van Philips Medical Systems te Best*, 1977, **penning**
Hendrik van den Eijnde (1869-1939), *50-jarig bestaan van de N.V. De Vereenigde Blikfabrieken*, 1938, **penning**
Piet Esser (1914-2004), *Opening hoofdkantoor vatenfabriek Van Leer te Amsterdam*, 1958, **penning**
Fonson & Cie (circa 1860-1959), *Simon Stevin*, 1930, **penning**
Karl Goetz (1875-1950), *Het zinken van de Lusitania op 7 mei 1915*, 1918, **penning**
Jacob van Goor (1874-1956), *Hofvijverfeest ter viering van de meerderjarigheid van prinses Juliana*, 1927, **penning**
Paul Grégoire (1915-1988), *Eerste officiële bezoek van prinses Beatrix aan Amsterdam*, 1956, **penning**
Henk Groenhuis (1939-2023), *Spuisluizen Haringvliet*, 1963, **penning**

Kees de Kat (1914-1980), *Ondergrondse strijders tijdens de Tweede Wereldoorlog*, 1945, **penning**

Marinus Kutterink (1907-1983), *Geboortepenning van Aimee Bonnema*, 1969, **penning**

Jan Makkink (1868-1953), *Eerste steenlegging van het Vredespaleis te 's-Gravenhage*, 1907, **penning**

Nico Onkenhout (1918-1989), *Opening van de Haringvlietbrug*, 1964, **penning**

A. van Oosterlee, *50 jaar rederij Wijnhoff, Van Gulpen & Larsen*, 1972, **penning**

Niel Steenbergen (1911-1997), *Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid*, 1963, **penning**

Johannes Wienecke (1872-1945), *25-jarig dienstverband van C. van Zuilekom bij de Nederlandsche Staalfabrieken*, 1943; *25-jarig dienstverband van J.D. Houtzager bij de Staatsmijnen in Limburg*, 1946; *Beloningspenning van de minister van Economische Zaken aan G.S. Scheltema*, 25 jaar directeur van *Bedrijfseconomisch Onderzoek E.I.M.*, 1956, **penningen**

Aangekocht uit eigen budget

Suzan Drummen (1963), *Toljuweel*, 2024, **penning**

Thomas Junghans (1956), *Symposion*, 2024, **penning**

Bruiklenen

Uitgaande kortdurende Bruiklenen

Nederland

Alkmaar, Stedelijk Museum Alkmaar

Maarten van Heemskerck

1 tekening van Maarten van Heemskerck (1498-1574)

Amsterdam, Allard Pierson

De roep van de o'o. Natuur onder druk

1 tekening van Abel Rodríguez (1941)

1 boek, 'Zoology of the voyage of H.M.S. Beagle [...]'

Amsterdam, Van Gogh Museum

Vive l'impressionisme!

4 tekeningen van Johan Barthold

Jongkind (1819-1891)

Amsterdam, Museum Van Loon

Veelzijdig virtuoos - Wallerant Vaillant in Amsterdam

1 tekening van Wallerant Vaillant (1623-1677)

Assen, Drents Museum

De fantastische werkelijkheid van Albert Steenbergen

6 tekeningen van Elisabeth Johanna Koning (1816-1887)

1 tekening van Henriëtte Geertruida Knip (1783-1842)

2 tekeningen van Jan van Ravenswaay (1789-1869)

1 tekening toegeschreven aan Jan van Ravenswaay (1789-1869)

Bunnik, Oud Amelisweerd

(organisatie: Centraal Museum Utrecht)

Rory Pilgrim - Solo

1 tekening van Rory Pilgrim (1988)

Gouda, Museum Gouda

Susanna - Van middeleeuwen tot MeToo

1 tekening van Guercino (1591-1666)

Haarlem, Verwey Museum Haarlem

Het geheim van de diepe tijd

3 mineralen en 5 fysische instrumenten

Schiedam, Stedelijk Museum

Schiedam

I Hit You With a Flower

1 tekening van Rory Pilgrim (1988)

Uden, Museum Krona

Uit het Paradijs

1 prent van Rembrandt (1606-1669)

Utrecht, Museum Catharijneconvent

De schepping van de wetenschap

5 fossielen, 4 toverlantaarnplaatjes en 1 prent van William Pether (ca. 1738-1821)

Utrecht, Museum Catharijneconvent

Christendom en slavernij

1 tekening van Jacob Ernst Marcus

(1774-1826)

Buitenland

Frankfurt am Main, Städel Museum

Rembrandt's Amsterdam. Golden Times?

1 tekening van Jacob Adriaensz. Backer (1608-1651)

Gent, Gents Universiteitsmuseum

Waarheid

2 fossielen en 1 fysisch instrument (bel in vacuüm)

Londen, Chisenhale Gallery

Rory Pilgrim

1 tekening van Rory Pilgrim (1988)

Londen, British Museum

Michelangelo. The Last Decades

3 tekeningen van Michelangelo

Buonarroti (1475-1564)

Londen, Royal Academy of Arts

Michelangelo, Leonardo, Raphael.

Florence, circa 1504

1 tekening van Michelangelo Buonarroti (1475-1564)

Parijs, Musée du Louvre

Revoir Watteau. Un Comédien sans réplique. Pierrot, dit Le Gilles

1 tekening van Antoine Watteau (1684-

1721)

Parijs, Petit Palais

José de Ribera. Ténèbres et lumière

3 tekeningen van Jusepe de Ribera

(1591-1652)

Praag, National Gallery Prague

From Michelangelo to Callot. The Art of Mannerist Printmaking

1 tekening van Hendrick Goltzius (1558-1617)

Forlì, Fondazione Cassa dei Risparmi di Forlì

Pre-Raphaelites. Modern Renaissance

1 tekening van Marcello Venusti (1512/15-1579)

Rome, Scuderie del Quirinale

Guercino. The Ludovisi Age in Rome

2 tekeningen van Guercino (1591-1666)

Uitgaande langdurende bruiklenen

Amsterdam, NEMO Science Museum, voor een mini-versie van de Ovale zaal

1 fossiele vis, 1 fossiele libelle, 1 fossiele garnaal uit Solnhofen (Duitsland), 2 fossiele tanden van een Reuzenhaai, 1 ammoniet uit Engeland, 1 reuzensalamander uit Oeningen (Duitsland), 1 bergkristal, 1 landschapsmarmer, 1 pyriet, 1 aragoniet, 1 gepolijst stuk, 1 geode, 1 gesteente met bolvormige kristallen, 1 versteend hout, 32 perenhouten kristalmodellen van René Just Hauy, 2 vogelplaten van de replica van The Birds of America van J.J. Audubon, 1 demonstratiemodel voor het transport van een sokkel voor een standbeeld, 1 eudiometer, 1 set prisma's, 1 telescoop, 1 snaargalvanometer, 1 object van uraniumglas en 1 aurorafles

Haarlem, Verwey Museum Haarlem, Allemaal Haarlemmers

1 Tangens galvanometer naar Elias, 16 mineralen (calcistiltiet, calciet, melkkwarts, muscoviet (3x), lei, amfibookwarts, biotiet, graniet, chloriet, granaat, hematiet, magnetiet, kalkaeniet, fossielenkalk) en 3 fossielen (Leuciscus helveticus Winkler, Ammonites polyplorus De Haan, Conocephalus seilzeri Bronn)

Inkomende kortdurende bruiklenen

De Grote Illusie – 200 jaar Virtual Realities

La Cinémathèque Française, Parijs

1 fenakistiscoop met 5 schijven
1 anorthoscoop met 2 schijven
1 thaumascoop
1 fantascoop
1 panoptisch polyorama
1 megaléthoscoop
1 zoötroop met band
1 cinemathograaf
4 foto's
9 toverlantaarnslides
1 fenakistiscoopprojector met slides

Privécollectie, Parijs

4 foto's
1 waaier
1 krant

GUM - Gents Universiteitsmuseum, Gent

1 fenakistiscoopschijf

Rijksmuseum, Amsterdam

1 boek

Toverlantaarn Museum, Scheveningen

1 boek
5 toverlantaarnslides

Christiaan Huygens Theater, Zeist

1 rarekiek
1 chromatroop
1 cycloïdotroop
1 grote theaterprojector
2 toverlantaarnslides

Eye, Amsterdam

2 diablerieën
1 vuurwerkkast met 5 platen
4 zoötroopbanden
1 mutoscoop
1 mutoscoopreel
1 Kinoraviewer

Maarten van Heemskerck

Rijksmuseum, Amsterdam

11 werken op papier

Noord-Hollands Archief, Haarlem

46 werken op papier

Yalla Yalla! Zie je in Egypte

Bibliothèque nationale de France, Parijs

20 werken op papier

Collectie Bob Haboldt, Parijs

1 werk op papier

Rijksmuseum, Amsterdam

16 werken op papier

1 schilderij

Rijksmuseum van Oudheden, Leiden

1 dagboek

1 foto

1 werk op papier

Particuliere collectie

6 werken op papier

Particuliere collectie

1 schilderij

Particuliere collectie

3 werken op papier

Particuliere collectie

1 werk op papier

Particuliere collectie

1 werk op papier

De bruiklenen van de tentoonstelling Wybrand Hendriks was hier! zijn meegenomen in het verslag van 2023

Inkomende langdurende bruiklenen

Stichting Roodenburg Van Looy

Anoniem, Zweden, Frederik I (1720-1751), *Avesta, Plaatmunt van vier daalder, 1744*, munt

De eerder in langdurig bruikleen gegeven werken van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Stichting Roodenburg Van Looy, Vereniging Haerlem, de Universiteit Leiden/ De Nederlandsche Bank en diverse particuliere collecties staan vermeld in de voorgaande jaarverslagen.

Stichtingen

Teylers Stichting

Pieter Teyler van der Hulst (1702-1778) heeft bij testament Teylers Stichting in het leven geroepen om kennis van godsdienst, kunst en wetenschap te bevorderen en om behoeftigen te ondersteunen. Teylers Stichting is eigenaar van de gebouwen en de collecties van Teylers Museum. Teylers Stichting heeft het beheer van het museum door middel van een convenant overgedragen aan de Stichting tot Beheer en Instandhouding van Teylers Museum ('museumstichting').

Teylers Stichting is daarnaast verantwoordelijk voor twee in het testament genoemde Genootschappen, te weten het Godgeleerd Genootschap en het Tweede Genootschap. In het Tweede Genootschap zijn natuurkunde (fysica en biologie), letterkunde, geschiedenis, kunstgeschiedenis en numismatiek vertegenwoordigd. Ter stimulering van de wetenschap schrijven de leden van beide Genootschappen jaarlijks een prijsvraag uit en geven lezingen in het museum.

Teylers Stichting heeft het aspect armenzorg zoals genoemd in het testament afgelopen jaar ingevuld middels giften aan de Haarlemse Alliantie tegen Kinderarmoede (HATKA) voor het Roeloffonds. <https://www.antonius-gemeenschap.nl/het-roeloffonds/>

Ook heeft de Stichting twee bijzondere leerstoelen onder haar hoede aan de Universiteit Leiden. De leerstoel 'Geschiedenis van de natuurwetenschappen' wordt sinds 2007 bekleed door professor dr. Frans van Lunteren. Hij richt zijn onderzoek op de geschiedenis van de Nederlandse natuurwetenschappen tussen 1815 en 1940 en Teylers Museum in het bijzonder. Professor dr. Eric Jorink bekleedt sinds 2013 de tweede Teylers leerstoel, 'Verlichting en religie in historisch en sociaal-cultureel perspectief'. Hij houdt zich onder meer bezig met de raakvlakken tussen geloof, kunst en wetenschap in de Verlichting,

meer in het bijzonder met het ontstaan van collecties en musea.

Jaarlijks organiseert Teylers Stichting een aantal winterlezingen, die worden gehouden door Leden van Teylers Genootschappen in de Geheerzaal van Teylers Museum.

Op zondag 28 januari 2024 hield dr. Liesbeth Claes, universitair docent Oude Geschiedenis, Universiteit Leiden en lid van Teylers Tweede Genootschap een lezing getiteld: *Muntschatten uit de Romeinse tijd: meer dan een economische verzamelingsselectie?*

Zondag 3 maart 2024 sprak prof. dr. Marcel Barnard, hoogleraar praktische theologie aan de Protestantse Theologische Universiteit te Amsterdam en lid van Teylers God- geleerd Genootschap over: *Religie is Virtual Reality*.

Op zondag 24 november 2024 hield prof. dr. Ilja Veldman, emeritus hoogleraar Kunstgeschiedenis en buitengewoon lid van Teylers Tweede Genootschap een lezing over: *Maarten van Heemskerck eindelijk weer in Nederland te zien*.

Het Teylers Godgeleerd Genootschap bestond in 2024 uit de volgende leden:

- Prof. dr. Marcel Barnard, hoogleraar praktische theologie aan de Protestantse Theologische Universiteit te Amsterdam
- Prof. dr. Eric Jorink, onderzoeker aan het Huygens ING (KNAW) en Teylers-hoogleraar 'Verlichting en Religie in historisch en sociaal cultureel perspectief' verbonden aan de Universiteit Leiden
- Prof. dr. Christian Lange, hoogleraar Arabische en Islamitische Studies, Universiteit Utrecht
- Prof. dr. Annette Merz, hoogleraar Nieuwe Testament bij de Protestantse Theologische Universiteit (PThU), Groningen
- Prof. dr. Heleen Murre-van den Berg, hoogleraar Mondiaal christendom aan de Radboud Universiteit, Nijmegen

- Prof. dr. Petruschka Schaafsma, universitair hoofddocent ethiek aan de Protestantse Theologische Universiteit, Amsterdam
- Prof. dr. Mladen Popović, hoogleraar Oude Testament en het vroege Jodendom, met bijzondere aandacht voor Qumran en de Dode Zeerollen, Rijksuniversiteit Groningen

Het Teylers Tweede Genootschap bestond in 2024 uit de volgende leden:

- Prof. dr. Wim van Anrooij, hoogleraar Nederlandse letterkunde tot de Romantiek, Universiteit Leiden
- Prof. dr. Yvonne Bleyerveld, bijzonder hoogleraar Kunst op papier en perkament aan de Universiteit Leiden en senior Conservator Tekenen Prentkunst (ca 1500-1800) bij het RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis - in Den Haag
- Dr. Liesbeth Claes, Universitair Docent Oude Geschiedenis, Universiteit Leiden
- Prof. dr. Jacintha Ellers, hoogleraar Evolutionary ecology aan de Vrije Universiteit Amsterdam
- Prof. dr. Beatrice de Graaf, hoogleraar Geschiedenis Internationale Betrekkingen, Universiteit Utrecht
- Prof. dr. Frans van Lunteren, hoogleraar Geschiedenis van de Natuurwetenschappen aan de Vrije Universiteit Amsterdam en aan de Universiteit Leiden en Teylers-hoogleraar
- Prof. dr. ir. Wim van Saarloos, emeritus hoogleraar Theoretische Natuurkunde te Leiden, oud-President van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW) te Amsterdam

Teylers Tweede Genootschap reikte op vrijdag 28 juni de gouden erepenning uit aan Dr. Emilie Skulberg. Haar inzending met als motto *Coelestem adspicit lucem* ('Hij kijkt naar het Hemelse licht') won de in 2021 door prof. dr. ir. Wim van Saarloos uitgeschreven prijsvraag met als titel: 'Gevraagd wordt: een oorspronkelijke studie naar het belang van beeldmateriaal voor de ontwikkeling van wetenschapsgebieden en/of de maatschappij, met aandacht voor de invloed die dergelijk beeldmateriaal heeft op

de geloofwaardigheid van daarmee gepaard gaande kennisaanspraken ('zien is geloven').'

Voor het overige heeft Teylers Stichting zich ingezet voor het behoud en de restauratie van de panden die in bruikleen zijn gegeven aan de museumstichting middels een substantiële financiële bijdrage, daarnaast wordt eveneens de nodige aandacht en financiële bijdragen besteed aan enkele andere panden die zij direct in beheer heeft. Verder worden er nog altijd jaarlijkse legaten aan personen en instellingen krachtens het testament uitgekeerd en valt het financiële en materiële beheer van de Regentenkamer in Teylers Hofje als eigenaar onder haar verantwoordelijkheden in nauw overleg met de eigenaar van de hofjes woningen.

Teylers Stichting wordt, zoals in het testament bepaald, bestuurd door een college van vijf Directeuren. In 2024 hadden hierin zitting:

Henriëtte Beeksma-Romijn, *secretaris*
Frederike van Citters-van de Grampel, *penningmeester en presiderend directeur*
Edzo Huisman
Niels Teves
Sjoerd Verduyn Lunel

Teylers Museum Vrienden Fonds

Stichting Teylers Museum Vrienden Fonds (TMVF) heeft als doelstelling het bevorderen van de bloei van Teylers Museum. Dit doel wil TMVF bereiken door het bijeenbrengen en beheren van al dan niet periodieke schenkingen uit binnen- en buitenland. TMVF doet regelmatig donaties aan Teylers Museum en ondersteunt daarmee projecten op de korte en middellange termijn en activiteiten van het museum. In TMVF zijn naast de reserves met een meer algemeen karakter tien Fondsen op Naam ondergebracht met een specifieke bestemming:

- Fonds Legaat Boting, t.b.v. collectieuitbreiding met voorkeur voor pentekeningen van landschappen en schilderijen uit de Haagse School

- Fonds Matthijs de Clercq, t.b.v. de uitbreiding van de collectie tekeningen
- Restauratiefonds, t.b.v. restauratieprojecten op het gebied van de kunstcollectie en de bibliotheek
- Fonds Numismatiek, t.b.v. de uitbreiding van de collectie numismatiek
- Fonds Van Regteren Altena Loman, met name t.b.v. uitbreiding van de collecties
- Fonds B.Art, t.b.v. jaarlijkse aankopen van hedendaagse tekenkunst
- Fonds Busvervoer, t.b.v. vervoer van scholieren naar het museum
- Het Aurora Sanders Zoetmulder Fonds, t.b.v. de aankoop van of opdracht tot hedendaagse kunst
- Fonds Familie Bids, t.b.v. aankoop van niet-abstracte schilderijen van voor 1930
- Fonds Arie van Wijngaarden, t.b.v. bijdragen ter bevordering van diversiteit en inclusie, waaronder toegankelijkheid van Teylers Museum voor mensen met een verstandelijke beperking en voor hen met een neurologische aandoening.
- Sterrenwacht Fonds, t.b.v. de restauratie van de gebouwen van Teylers Museum
- Fonds Matthijs de Clercq

Het Vrienden Fonds had eind 2024 1749 Vrienden en donateurs. Ook was er in 2024 een aantal eenmalige schenkingen uit de Verenigde Staten via The Netherland-America Foundation (NAF). De structurele plus eenmalige donaties tezamen met de bijdragen uit nalatenschappen zorgden in 2024 voor totaal aan inkomsten voor het Vrienden Fonds van € 611.342. Het totale vermogen van het Vrienden Fonds bedroeg begin 2024 € 8.546.718. Hiervan was het grootste deel, € 8.337.928, ondergebracht in een beheermandaat bij Van Lanschot, waarbij ook een belangrijk deel in cash wordt aangehouden. Eind 2024 beliep het totale vermogen, bijna geheel bestaand uit effecten en cash, € 9.164.917.

TMVF heeft in 2024 in totaal € 680.759 aan het museum gedoneerd, deels voor aankopen uit de Fondsen op Naam. De ontvangen schenkingen in natura zijn direct doorgeschonken aan het museum. Dankzij de generositeit en hulp van vele Vrienden, begunstigers, schenkers en erflaters kan het museum steeds weer mensen, jong en oud, enthousiast maken voor het museum en voor kunst en wetenschap. Het bestuur van Teylers Museum Vrienden Fonds is hen daarvoor bijzonder erkentelijk. Samen met directeur Marc de Beyer worden verdere stappen gezet om nieuwe wensen en dromen van het museum te realiseren. Henry van Geen, Voorzitter Stichting Teylers Museum Vrienden Fonds Het bestuur van de Stichting Teylers Museum Vrienden Fonds is onbezoldigd.

De samenstelling was in 2024 als volgt:

Henriëtte Beeksma-Romijn, *bestuurslid namens Teylers Stichting*
Henry van Geen, *voorzitter en lid beleggingscommissie tot 26 november 2024, aansluitend Joof Verhees (die tot 25 november penningmeester en lid was)*
Charlotte Gevers Deynoot-Broekers, *bestuurslid*
Jacqueline Lenterman, *bestuurslid en lid beleggingscommissie tot 25 november 2024, aansluitend penningmeester en lid*
Barbara Veldmaat, *portefeuillehouder Fondsen op Naam*
Alexander van Velzen, *bestuurslid*

Stichting Roodenburg Van Looy

De Stichting Roodenburg Van Looy heeft ten doel het verkrijgen, bewaren, beheren, uitbreiden en in stand houden van de schilderijenverzameling, de muntenverzameling en de andere verzamelingen op het gebied van kunst, kunstnijverheid en boeken bijeengebracht door de heer Willem Roodenburg senior en de heer drs. Willem Roodenburg junior en zijn echtgenote mevrouw Anna Elisabeth (Anneke) Roodenburg-van Looy. De Stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door haar verzamelingen onder te brengen in Teylers Museum.

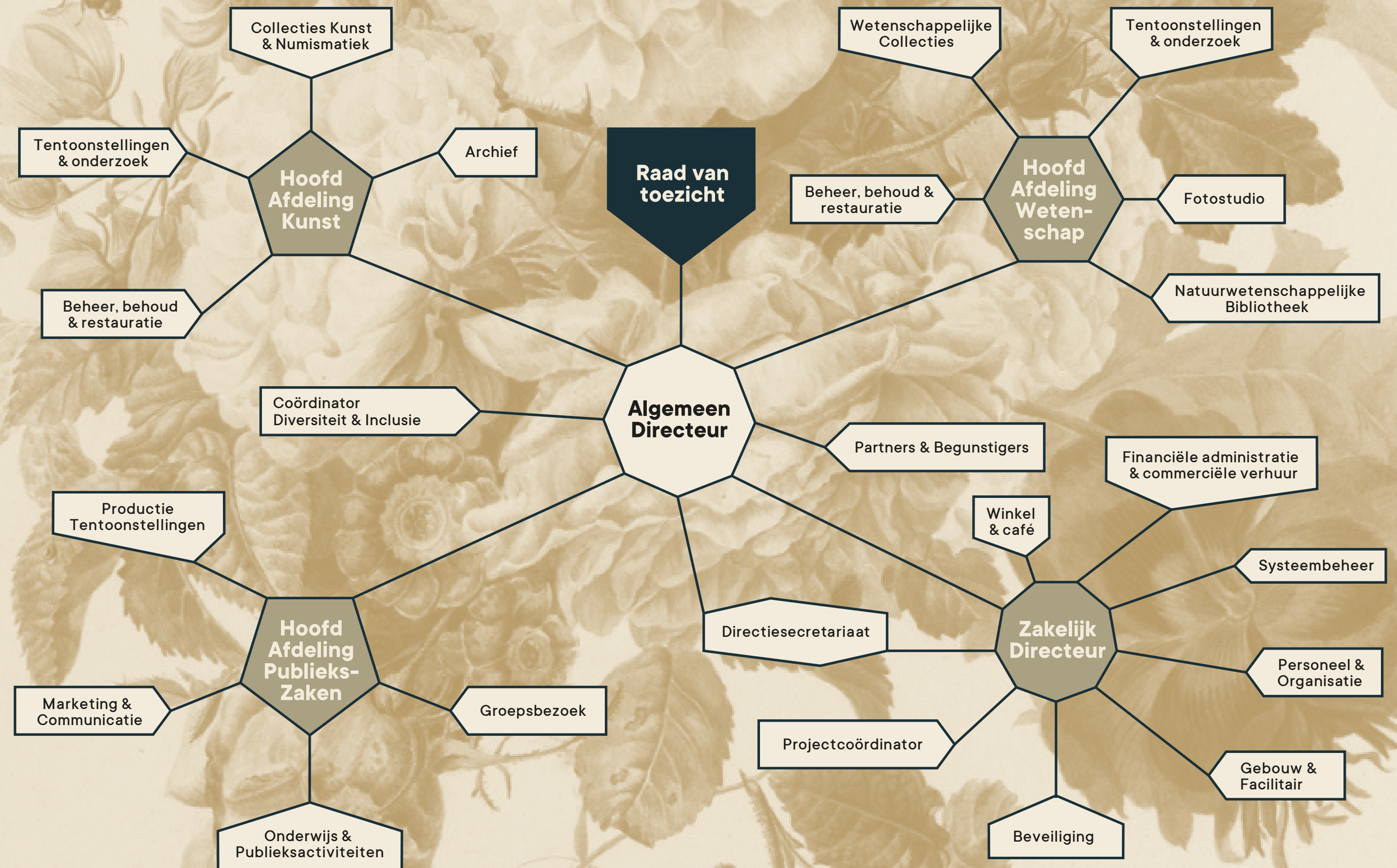
Dit jaar is een bijdrage gedaan ten behoeve van Teylers Museum voor de aankoop van een koperen plaatmunt van vier daalder met een gewicht van bijna 3 kilogram.

Het bestuur werkt onbezoldigd en kwam in het jaar 2024 tweemaal bijeen. Het bestuur bestond uit:
 Marina Aarts, bestuurslid
 Terry van Druuten, secretaris
 Hein Godschalx, penningmeester
 Edzo Huisman, voorzitter
 Bram Rutgers van der Loeff, bestuurslid

Ondernemingsraad

De OR bestond in 2024 uit Charrel Halekor (voorzitter), Jan Pelsdonk (secretaris), Nicole Kramer (lid), Sorit Abdulsemed en Wendy Jansen. Charrel is begin 2024 opgevolgd door Sorit als OR-lid, waarna Nicole Kramer voorzitter werd. In november is Wendy Jansen via verkiezingen gekozen als nieuw OR-lid, ter opvolging van Jan (die nog even zal aanblijven in verband met de zwangerschap van Sorit). Gedurende het jaar kwam de OR diverse keren samen en op 17 september vond de jaarlijkse achterbanraadpleging plaats. De OR vergaderde zes keer met de directie, onder andere over de jaarrekening van 2023, activiteitenplan 2025-2028, RI&E, werkdruk en welzijn van collega's, de cao en de begroting van 2025. De notulen van de vergaderingen zijn verspreid onder de medewerkers.

Organogram per 31 december 2024

Beeldregister

P. 3 Andreas Schelfhout (1787-1870), *Gezicht op Haarlem vanuit het oosten*, 1837 – aanwinst 2024

P. 4 Johan Conrad Greive (1837-1891), *De Ovale Zaal van Teylers Museum*, na 1862

P. 14 Uit: Caspar Stoll, *De uitlandsche dag- en nagt-kapellen: voorkomende in de drie waereld-deelen Asia, Africa en America: in eene sijstematiscbe rangschikkinge gebragt*, 1781

P. 34 Willem de Famars Testas (1834-1896), *De put en de oude Sycomoor op de Azbakijja-plaats in Caïro*, ca. 1884

P. 38 Elisabeth Johanna Koning (1816-1887), *Gezicht op de bergen van Oenarang en Maraba*, 1859

P. 39 Suze Robertson (1855-1922), *Studie van Adolphe Boutard*, 1884 – aanwinst 2024

P. 44 Gerard Muller (1861-1929), *Sneeuwitje*, 1901 – aanwinst 2024

P. 68 Anoniem, Zweden, Frederik I (1720-1751), *Avesta, Plaatmunt van vier daalder*, 1744 - aanwinst 2024

P. 72 Toegeschreven aan Meester van de Egmont albums (16de eeuw), *Sprinkhanenplaag* (fragment) – aanwinst 2024

Samenstelling en redactie

Heleen van Halsema

Linda Mol

Teylers Museum

Vormgeving

Studio Wesseling

Fotografie

Elisabeth Beelaerts

Mike Bink

Franck Doho

Stéphanie Driessen

Cassander Eeftinck Schattenkerk

Fred Ernst

Kees Hageman

Wiebrig Krakau

Berthe Mandaat

Bastiaan van Musscher

Lilian van Rooij

Teylers Museum

Teylers Museum

Spaarne 16

2011 CH Haarlem

